

**STRATEGIJA RAZVITKA SURADNJE S ISELJENIŠTVOM
BRČKO DISTRIKTA BOSNE i HERCEGOVINE
za razdoblje 2020. – 2024. godina**

Brčko, studeni 2019. godine

SADRŽAJ

Uvod

1. Opći statistički podaci o iseljeništvu Bosne i Hercegovine	4
2. Institucionalni okvir za izradu Strategije – ključne institucije i njihove nadležnosti	5
3. Strateški okvir i prepoznatljivost iseljeništva u strateškim dokumentima	7
4. Situacijska analiza za Brčko distrikt BiH	11
5. Vizija, misija, strateški ciljevi i mjere	15
6. O Akcijskom planu i proračunu	34
7. O praćenju i vrednovanju	34

Aneksi

ANEKS 1 – Institucionalni okvir za razvijanje suradnje s iseljeništvom na razini Bosne i Hercegovine	35
ANEKS 2 – Akcijski plan za realizaciju Strategije razvitka suradnje s iseljeništvom	38
ANEKS 3 – Proračun potreban za implementaciju Strategije	50
ANEKS 4 – Prijedlog okvira za praćenje i vrednovanje realizacije Strategije razvitka suradnje s iseljeništvom	53

UVOD

Iseljništvo predstavlja vrlo važan i vrijedan društveni resurs za svako društvo, pa tako i bosanskohercegovačko. Iseljništvo je jako zainteresirano za proširivanje i produbljivanje svih vrsta i oblika veza sa državom podrijetla i u tom kontekstu spremno na unaprjeđenje daljnje suradnje. Stoga se i od Brčko distrikta BiH (BDBiH) očekuje da u svojoj domeni djelovanja i odgovornosti stvori još bolje uvjete i pretpostavke za čvršće povezivanje i produbljivanje suradnje s iseljništvom kako s ciljem ubrzanijeg društvenog razvitka samog Distrikta tako i s ciljem unaprjeđenja položaja i statusa iseljenika u državama u kojima borave i razvijanja trajnih veza s domovinom.

Cilj ove Strategije jeste da kroz definiranje jasne vizije, strateških ciljeva i mjera značajno doprinese boljoj suradnji BDBiH i njegovih iseljenika te da razvije i ojača odnose iseljenika druge i treće generacije s mjestom njihovog podrijetla u narednom petogodišnjem razdoblju, 2020. – 2024. godine.

Strategija je nastala kao rezultat rada Radne skupine za izradu strategije razvitka suradnje s iseljništvom, koju je Vlada BDBiH formirala od predstavnika izvršne vlasti Distrikta po pojedinim odjelima Vlade i u suradnji s IOM-om¹, UNDP-jem² i USAID Diaspora Investom³, koji su pružili specijalističku stručnu pomoć pri njejoj izradi.

Važno je i napomenuti da ova Strategija predstavlja integralni dio Okvirne strategije razvitka suradnje s iseljništvom Bosne i Hercegovine i da je u svim bitnim elementima usuglašena sa strategijama drugih razina vlasti u BiH.

¹ IOM – Međunarodna organizacija za migracije

² UNDP – Program Ujedinjenih naroda za razvoj

³ USAID Diaspora Investment – projekt „Potpora investiranju dijaspore u BiH“, koji provodi Američka agencija za međunarodni razvoj

1. Opći statistički podatci o iseljeništvu Bosne i Hercegovine

Pitanje sveukupnih statističkih pokazatelja migracijskih kretanja predstavlja izazov za svaku državu uključujući i Bosnu i Hercegovinu. Kada je riječ o emigraciji, službeni se podatci oslanjaju na tzv. prijavljene odlaske u inozemstvo, odnosno odjave prebivališta, čemu veliki broj iseljenika ne pribjegava. Uslijed takvih okolnosti veoma je važno osloniti se i na statističke podatke drugih važnih aktera poput Eurostata, statističkih institucija država prijama, Svjetske banke i drugih međunarodnih organizacija.

Migracijski profil Bosne i Hercegovine predstavlja katalog službenih statističkih podataka o migracijskim kretanjima u Bosni i Hercegovini i služi kao izvor službenih agregatnih podataka koji predstavljaju temelj za sagledavanje fenomena migracija u BiH.

„Prema dostupnim službenim podacima agencija za statistiku država prijama i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine procjena ukupnog broja osoba koje žive u iseljeništvu, a koje vode podrijetlo iz Bosne i Hercegovine **iznosi najmanje 2 milijuna, što čini 56,6 % u odnosu na 3.531.159 ukupnog stanovništva u Bosni i Hercegovini.**

Prema procjenama Svjetske banke taj postotak je nešto manji i iznosi 44,5 %, što pozicionira Bosnu i Hercegovinu na 16. mjesto u svijetu po stopi emigracije u odnosu na broj stanovnika u državi (od ukupno 214 država i teritorija obuhvaćenih u Migration and Remittances Factbook 2016).

Važno je napomenuti da se podatci Svjetske banke odnose samo na prvu generaciju bosanskohercegovačkih emigranata, te otuda i razlika u ukupnom broju i stopi emigracije u odnosu na ukupan broj stanovnika u državi.“⁴

Prema podacima koje navodi Migracijski profil BiH za 2017. godinu države u kojima živi najveći broj državljana BiH jesu Hrvatska (394.146), zatim Srbija (333.687), Njemačka (200.510), Austrija (170.864); znatan broj državljana BiH živi i u SAD-u (125.442), Sloveniji (103.663), Švicarskoj (59.685), Švedskoj (58.372) i Kanadi (41.722).

Jedina institucija u BiH koja raspolaže agregatnim podacima o broju državljana koji su odjavili prebivalište ili boravište radi iseljenja u inozemstvo je Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine. Prema njihovim podacima u 2018. godini 4.113 osoba je odjavilo boravak u Bosni i Hercegovini.

Prema podacima Eurostata za 2017. godinu 20.251 državljanin BiH prvi put je regulirao boravak država EU-a za tzv. plaćene poslove (visokoobrazovne, istraživačke kao i plaćene poslove iz drugih razloga). Upravo 19.679 osoba je iz drugih razloga dobilo vize država EU-a. To ukazuje da postoji ozbiljan trend odlazaka iz BiH, ne samo visokoškoloovanih osoba već i osoba drugih obrazovnih profila, odnosno da se visokoobrazovani zapošljavaju na poslovima koji ne zahtijevaju visoku stručnu spremu. Istovremeno, tijekom 2017. godine, 2.103 državljanina BiH reguliralo je boravak po osnovi obrazovanja.

⁴ Migracijski profil BiH za 2017. godinu. https://diaspora.mhrr.gov.ba/wp-content/uploads/2018/05/MIGRACIONI-PROFIL_2017_HRV.pdf, str. 63

Kada je u pitanju Brčko distrikt BiH (u daljnjem tekstu BDBiH) ne postoje pouzdani podatci niti valjane procjene o stvarnom broju iseljenika, njihovom ekonomskom i obrazovnom profile kao ni precizni podatci o državama u kojima borave.

2. Institucionalni okvir za izradu Strategije – ključne institucije i njihove nadležnosti

Za unaprjeđenje suradnje s iseljeništvom u BiH iznimno su značajna tijela na svim razinama vlasti. Imajući u vidu vezanost iseljeništa za mjesto njihovog podrijetla u BiH potrebno je posebno naglasiti značaj institucija lokalne samouprave. Tijela i upravne organizacije imaju važnu operativnu ulogu u kreiranju, provedbi, praćenju i vrednovanju politika koje uključuju suradnju s iseljeništvom kako u smislu zaštite i potpore ostvarenju interesa iseljenika u državama destinacije tako i u BiH uključujući njihovu punu uključenost u razvojne procese u državi.

a) Bh. razina

Na razini Bosne i Hercegovine u skladu s Ustavom i zakonima mnoge institucije imaju nadležnosti i obveze u vezi s kreiranjem i provedbom politika te unaprjeđenjem suradnje s iseljeništvom. Prikaz ključnih institucija na razini BiH i njihovih nadležnosti bitnih za problematiku razvitka suradnje s iseljeništvom dan je u Aneksu I ove Strategije.

b) Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

BDBiH uspostavljen je 2000. godine odlukom Međunarodnog arbitražnog suda i predstavlja jedinstvenu administrativnu jedinicu lokalne samouprave koja je pod suverenitetom Bosne i Hercegovine. Statut BDBiH⁵ definira institucionalni okvir funkcioniranja i nadležnosti BDBiH.

Institucije BDBiH su:

- a) Skupština BDBiH – 31 zastupnik
- b) Vlada BDBiH – gradonačelnik, dogradonačelnik, glavni koordinator Vlade i predstojnici odjela
- c) javna uprava BDBiH – odjeli Vlade Distrikta, Ured gradonačelnika, Direkcija za financije Distrikta, Ured za upravljanje javnom imovinom, Ured koordinatora za BDBiH pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i ostala tijela uprave kada je to predviđeno zakonom
- d) Policija BDBiH
- e) sudovi, Pravobraniteljstvo i Tužiteljstvo BDBiH.

Nadležnosti javnih tijela vlasti u BDBiH su:

- a) gospodarstvo
- b) financije
- c) javna imovina

⁵ Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (pročišćeni tekst)

http://www.bdcentral.net/images/stories/Vazni_akti/Statut/Ba/statut_brcko_distrikta_bih-precisceni_tekst-2-10-ba.pdf

- d) javne usluge / infrastruktura
- e) kultura
- f) obrazovanje
- g) zdravstvena zaštita
- h) zaštita okoliša
- i) socijalna skrb
- j) pravosuđe i pravne usluge
- k) policija
- l) stambena pitanja
- m) urbanizam i prostorno planiranje
- n) ostale nadležnosti neophodne za funkcioniranje Distrikta kao jedinstvene administrativne jedinice lokalne samouprave.

U okviru Vlade BDBiH organizirani su sljedeći odjela:

- 1) Ured gradonačelnika
- 2) Odjel za javnu sigurnost
- 3) Odjel za stručne i administrativne poslove
- 4) Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu
- 5) Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo
- 6) Odjel za zdravstvo i ostale usluge
- 7) Odjel za obrazovanje
- 8) Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju
- 9) Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove
- 10) Odjel za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja
- 11) Odjel za komunalne poslove
- 12) Odjel za javne poslove
- 13) Odjel za javni registar.

Pored institucija definiranih Statutom u BDBiH su uspostavljeni još i Ured za reviziju financijskog poslovanja institucija BDBiH, Povjerenstvo za vrijednosne papire te Zavod za zapošljavanje BDBiH.

Ustav Bosne i Hercegovine kao i važeći zakoni i odluke institucija Bosne i Hercegovine izravno su primjenljivi na cijelom teritoriju Distrikta. Zakoni i odluke svih vlasti Distrikta moraju biti u skladu s važećim zakonima i odlukama institucija Bosne i Hercegovine pri čemu se koordinacija aktivnosti BDBiH i vlasti na razini BiH vrši putem Ureda koordinatora pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Suradnja s iseljeništvom odvija se u okviru redovitih aktivnosti tijela i institucija BDBiH bez stavljanja posebnog naglaska u ovoj domeni sa stanovišta zakonodavnih, funkcionalnih i organizacijskih aktivnosti.

3. Strateški okvir i prepoznatljivost iseljeničtva u strateškim dokumentima

Na razini BiH usvojeni su strateški dokumenti od posebnog značaja za kreiranje politika prema iseljeničtvu.

Politika o suradnji s iseljeničtvom (2017) dokument je Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH (MLJPI) usvojen od strane Vijeća ministara BiH kojim se prvi put institucionalizira suradnja između BiH i njenog iseljeničtva. Dokument uspostavlja tri glavna strateška cilja: Razvitak pravnog sustava i institucionalnih kapaciteta, Pružanje potpore iseljeničtvu i unaprjeđenje suradnje te Stvaranje uvjeta za veći doprinos iseljeničtva razvitku BiH.

U okviru prvog cilja dokument predviđa donošenje okvirne strategije suradnje s iseljeničtvom, zakonskog okvira, razvijanje mehanizama međuinstitucionalne koordinacije za suradnju s iseljeničtvom, jačanje kapaciteta institucija BiH te lokalne samouprave za suradnju s iseljeničtvom, odnosno praćenje emigracijskih tijekova i izvještavanje o tome.

U okviru drugog cilja dokument predviđa aktivnosti usmjerene na praćenje ostvarivanja prava i interesa iseljenika u BiH i državama prijama, jačanje kapaciteta organizacija u iseljeničtvu i mehanizama predstavljanja iseljeničtva u državama prijama i u BiH. Predviđene su i aktivnosti usmjerene na očuvanje materinskih jezika, kulture i identiteta, unaprjeđenje suradnje u oblasti gospodarstva, obrazovanja, znanosti, kulture i sporta, unaprjeđenje informiranja, razmjene informacija i međusobne komunikacije, kao i podržavanje aktivnosti civilnog sektora u iseljeničtvu i u BiH koji doprinose jačanju veza BiH i iseljeničtva.

U okviru trećeg cilja dokument je predvidio sveobuhvatne aktivnosti usmjerene na: promidžbu iseljeničtva i njegovih razvojnih resursa, njihovu investicijsku i finansijsku mobilizaciju, zatim mobilizaciju ljudskih potencijala, znanja i vještina iseljeničtva kao i potporu filantropskim i humanitarnim aktivnostima iseljeničtva.

Dokument predviđa i uspostavu posebnih nagrada odnosno priznanja za različite doprinose iseljeničtva. Kao što to ovaj dokument i navodi, prvi put BiH Politikom o suradnji s iseljeničtvom pokazuje jasno opredjeljenje države da se iseljeničtvu stavi na raspolaganje, prepozna njegov potencijal i pruži svu neophodnu potporu u ostvarivanju prava u državi i inozemstvu.⁶

Dokument detaljno razrađuje aktivnosti za razvitak suradnje s iseljeničtvom u oblasti obrazovanja i znanosti i mobilizaciju njihovih ljudskih potencijala, znanja i vještina. *Unaprjeđenje suradnje* planira se kroz:

- a) povezivanje obrazovnih i znanstvenih institucija i pojedinaca iz BiH s iseljenicima i njihovim organizacijama
- b) razmjenu učenika, studenata i profesora
- c) promidžbu obrazovanja studenata iz iseljeničtva na visokoobrazovnim ustanovama u BiH
- d) uključivanje znanstvenika i stručnjaka podrijetlom iz BiH u znanstvenoistraživačke projekte u BiH
- e) programe virtualnog povratka stručnjaka, njihove mobilnosti i umrežavanja i
- f) pravljenje liste znanstvenih projekata u BiH i činjenjem ih dostupnim iseljeničtvu.

⁶ Politika o suradnji s iseljeničtvom. <http://www.mhrr.gov.ba/iseljenistvo/Dokumenti/PolitikaB%20final1.pdf>

Istovremeno očekuje se da i iseljništvo u aktivnostima koje provodi u državi prijama uključuje institucije iz BiH i povezuje ih sa svojim institucijama. Podržat će se i aktivnosti organizacija civilnog društva u iseljništvu i udruga iseljenika u državama prijama kojima se unaprjeđuje suradnja iseljništva i BiH u oblasti znanosti i obrazovanja (organizirat će se građanski forumi – susreti organizacija iz iseljništva i BiH).

Planira se i mapiranje iseljništva u državama s velikim brojem iseljenika iz BiH s ciljem pribavljanja informacija o broju i profilu iseljenika u državama prijama s posebnim naglaskom na ekonomske i akademske potencijale u iseljništvu.

Mobilizacija potencijala stručnjaka u iseljništvu (naročito u oblasti medicine i informacijskih tehnologija kao i predavača na sveučilištima) obuhvaća sljedeće aktivnosti: „uključivanje stručnjaka i znanstvenika iz iseljništva u izradu studijskih programa u svojstvu gostujućih predavača (naročito u oblasti zdravstva); programe prenošenja znanja putem mentorstva, povremenih posjeta, *online* konzultacija, ljetnih škola, seminara i kongresa (naročito u oblasti zdravstva); zatim uključivanje znanstvenika iz iseljništva u rad tijela nadležnih za razne segmente znanosti, nalaženje mogućnosti da znanstvenici iz iseljništva uključe istraživače i institucije iz BiH u svoje projekte; potporu zajedničkim projektima domaćih i znanstvenika iz iseljništva u okviru kojih će nastati znanstveni rezultati i međunarodni kontakti potrebni za uspješnije privlačenje europskih sredstava; potporu programima prenošenja stručnog znanja i obuke uz uključivanje stručnjaka iz iseljništva; prenošenje novih tehnologija usmjereno na jačanje ekonomskog razvitka itd.“

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova BiH planira uspostaviti mehanizam za prenošenje znanja iz iseljništva u BiH, odnosno mehanizam koji će povezati gospodarstvenike i stručnjake iz iseljništva iz različitih oblasti s institucijama, organizacijama i pojedincima u BiH.

Nositelji aktivnosti utvrđenih u Politici jesu Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo vanjskih poslova uz aktivno sudjelovanje institucija sa svih razina vlasti u skladu sa svojim nadležnostima uz potporu civilnog sektora, posebice organizacija iseljništva, kao i međunarodnih organizacija.

Strategija u oblasti migracija i azila BiH (2016. – 2020.) ima osam strateških ciljeva, od kojih je jedan i „Jačanje institucionalnih kapaciteta u BiH s ciljem povezivanja migracije i razvitka“. U okviru ovoga cilja predviđena su dva seta mjera – prvi u vezi s imigracijom i razvitkom pod vodstvom Ministarstva sigurnosti (Sektora za imigraciju), i drugi u vezi s emigracijom i razvitkom koji vodi MLJPI (Sektor za iseljništvo).

U okviru ovog drugog seta mjera (mjere 6.2) Akcijskim planom 2016. – 2020. predviđene su aktivnosti na poboljšanju pravnog i institucionalnog okvira za suradnju s iseljništvom (razvitak sustava praćenja emigracijskih trendova, jačanje kapaciteta MLJPI-ja i potpora drugim institucijama različitih razina vlasti i civilnom sektoru za uključivanje iseljništva s ciljem doprinosa razvitku BiH).⁷

⁷ Strategija u oblasti migracija i azila i Akcijski plan za razdoblje 2016. – 2020.
http://www.msb.gov.ba/PDF/Strategija_HRV_2016.pdf

U **Strategiji vanjske politike Bosne i Hercegovine 2018. – 2023.**⁸ navodi se da će se vanjska politika Bosne i Hercegovine usmjeriti na privlačenje što većeg broja visokoobrazovanih i poslovno aktivnih osoba podrijetlom iz Bosne i Hercegovine. Diplomatsko-konzularna predstavništva održavat će intenzivnu komunikaciju i susrete s udrugama iseljenika u svrhu upoznavanja potencijala iseljništva Bosne i Hercegovine s naglaskom na stručne i visokoobrazovne kadrove. Pomagat će i mapiranje iseljništva.

U nacrtu **Strategije razvoja znanosti u BiH 2017. – 2022.** jedan od ciljeva je „Uključivanje znanstvenog iseljništva u istraživački prostor BiH“⁹. Predviđa se potpora znanstvenog iseljništva u razvitku kadrova (obuka na domaćim sveučilištima ili u inozemstvu i dokvalifikacija), razvitku sustava vrednovanja i praćenja kvalitete rada u oblasti znanstvenoistraživačke i istraživačko-razvojne djelatnosti, izradi znanstveno-tehnološke baze podataka i unaprjeđenju izdavaštva. Očekuje se njihova pomoć u uključivanju u europske tijekove znanosti i tehnologije i međunarodnu suradnju. Zato se planira: stvaranje zakonskih i drugih pretpostavki za nesmetan transfer znanja i tehnologija u oba smjera; mogućnost dodjeljivanja statusa pridruženog znanstvenog savjetnika znanstvenicima iz BiH zaposlenima u inozemstvu; stvaranje uvjeta (organizacijskih i finansijskih) da evaluiraju istraživačke projekte od strateškog značaja; uključivanje pripadnika znanstvenog iseljništva iz BiH u registar kompetentnih recenzenata iz BiH i inozemstva; detaljno mapiranje znanstvenog iseljništva iz BiH u razvijenim državama prijama; uključivanje pripadnika znanstvenog iseljništva u sve procese i programe u BiH koji doprinose razvitku znanstvenoistraživačke, istraživačko-razvojne i inovativne djelatnosti (sudjelovanje skupa s njihovim matičnim institucijama i u projektima javnog i privatnog partnerstva u gospodarstvu); podizanje svijesti o doprinosu znanstvenog iseljništva sveobuhvatnom razvitku BiH i promidžba uspješnih znanstvenika i pronalazača iz BiH i znanstvenog iseljništva; i stimuliranje donacija i raznih oblika sudjelovanja znanstvenog iseljništva u razvitku znanosti i istraživanja u BiH putem poreznih olakšica.

U dokumentu **Prioriteti za razvitak visokog obrazovanja u BiH za razdoblje 2016. – 2026.**¹⁰ prepoznata je važnost mobilnosti i međunarodne suradnje, ali ne i mogući doprinos znanstvenog iseljništva. Potpora iseljništva bila bi naročito značajna kod tri prioriteta: Pod prioritetom „Znanstvenoistraživački rad“ planiraju se usuglašavanje sektorskih prioriteta područja za razvitak znanstvenoistraživačkog rada na visokoškolskim ustanovama i izrada institucionalnih planova razvitka; programi usavršavanja akademskog osoblja; i financiranje međunarodne suradnje i umrežavanja. Također se planira da se u skladu sa Strategijom mobilnosti EHEA 2020 „Mobilnost za bolje učenje“ izradi dokument o mobilnosti. Kod prioriteta „Povezanost tržišta rada i visokog obrazovanja“ planira se da se istraživačkom radu i inovacijama na visokoškolskim ustanovama da visok prioritet kao i da se unaprijede zakonodavstvo i praksa u oblasti priznavanja kvalifikacija u svrhu zapošljavanja ili nastavka školovanja. Pod prioritetom „Internacionalizacija“

⁸ Strategija vanjske politike BiH 2018. – 2023. <https://dijaspora.mhrr.gov.ba/wp-content/uploads/2018/06/Strategija-vanjske-politike-Predsjednistva-BiH-HRV.pdf>

⁹ Strategija razvoja znanosti u Bosni i Hercegovini 2017. – 2022. godine <http://sllist.ba/glasnik/2018/broj22/broj022.pdf>

¹⁰ Prioriteti za razvoj visokog obrazovanja u BiH za razdoblje 2016. – 2026. http://www.cip.gov.ba/images/pdf/Legislativa/PRIORITETI_ZA_RAZVOJ_VISOKOG_OBRAZOVANJA_U_BOSNI_I_HERCEGOVINI_ZAPERIOD_2016_2026_GODINE_HR.pdf

planiraju se međunarodna mobilnost, umrežavanje i projekti, kao i izrada studijskih programa na stranim jezicima.

S obzirom na to da BDBiH izravno primjenjuje odluke institucija BiH na svom teritoriju, strateški dokumenti koji su gore spomenuti za državnu razinu čine temeljni strateški okvir i okvir djelovanja i za BDBiH. Gotovo svi navedeni strateški dokumenti tretiraju BDBiH i prihvaćeni su i od strane tijela BDBiH koja su i sudjelovala u njihovoj izradi.

Na razini BDBiH strateški okvir, odnosno opći pravci, smjernice i okvir djelovanja izvršne i zakonodavne vlasti Distrikta, definirani su dokumentom „**Opća politika Brčko distrikta BiH za razdoblje 2016. – 2020. godina**“¹¹, koji je Skupština BDBiH usvojila u veljači 2017. godine. Opća politika odnosi se na sljedeća pitanja i oblasti: pozicija Brčko distrikta BiH u svjetlu Konačne arbitražne odluke; europske integracije i prekogranična suradnja; gospodarstvo; poljoprivreda, šumarstvo i vodno gospodarstvo; financije; javna uprava; organizacija javnih poduzeća i fondova; zakonodavna aktivnost; borba protiv korupcije i kriminala; javna imovina; infrastruktura; urbanizam i stambena pitanja; obrazovanje; zdravstvena zaštita; socijalna skrb; policija; javna sigurnost; pravosuđe; revizija; zaštita okoliša; sport i kultura; braniteljska populacija; mjesne zajednice; suradnja s vjerskim zajednicama; suradnja s državnim tijelima i entitetima BiH; suradnja s Europskom unijom i drugim međunarodnim institucijama i organizacijama; mediji i informiranje; ljudska prava; rad i radno-pravni odnosi; turizam; mladi i nevladine organizacije; zaštita potrošača.

Kao temeljne ciljeve politike dokument je definirao:

- a) donošenje politike prekogranične suradnje
- b) stvaranje povoljne poslovne klime za privlačenje domaćih i stranih privatnih investicija
- c) kontinuiranu promidžbu gospodarskog ozračja i resursa radi privlačenja novih investicija
- d) stalni rad na stvaranju stimulativnog i povoljnog gospodarskog ozračja
- e) depolitizaciju i racionalizaciju te povećanje učinkovitosti i odgovornosti javne uprave
- f) usklađivanje raspoloživog ljudskog potencijala s potrebama tržišta rada
- g) osmišljavanje projekata i programa u oblasti kulture, te
- h) intenzivnu i proaktivnu regionalnu suradnju i suradnju s međunarodnim organizacijama i institucijama.

Iako dokument pokriva sve oblasti društvenog razvitka BDBiH, u njemu nije posebna pažnja posvećena iseljeništvu **niti su definirani okviri i politike suradnje s iseljeništvom.**

Pored navedenih strateških dokumenata BDBiH je svoj razvitak bazirao i na **Strategiji razvitka Brčko distrikta BiH za razdoblje 2008. – 2017. godine**¹². U ovom strateškom dokumentu također nije tretiran značaj i potencijal iseljeništva kao važan čimbenik i poluga za ostvarivanje postavljenih strateških ciljeva niti u domenu ciljeva razvitka niti u mjerama i aktivnostima za ostvarivanje ciljeva. U tijeku je izrada strategije prostornog razvitka BDBiH te pripreme

¹¹ Opća politika Brčko distrikta BiH za razdoblje 2016. – 2020. godine.

<https://skupstinabd.ba/images/dokumenti/ba/opca-politika.pdf>

¹² Strategija razvitka Brčko distrikta BiH za razdoblje 2008. – 2017. godine.

http://www.bdcentral.net/images/stories/Vazni_akti/Strateski_dokumenti/strategija_razvoja_brcko_distrikta_2008-2017-ba.pdf

aktivnosti za izradu nove strategije razvitka BDBiH za naredno srednjoročno razdoblje, što otvara mogućnosti da se strateški dokumenti suradnje s iseljeništvom u potpunosti integriraju u novi strateški dokument razvitka BDBiH i da na taj način iseljeništvo sa svojim resursima, znanjem i potencijalom postane značajan čimbenik ostvarivanja strateških ciljeva razvitka BDBiH u svim segmentima.

4. Situacijska analiza za Brčko distrikt BiH

Ocjena stanja relevantna s aspekta izrade ove strategije prezentirana je u okviru 4 osnovna prioritetna područja (stupa) na kojima ona počiva¹³, a to su:

- a) izgradnja institucionalnog i normativnog okvira za suradnju s iseljeništvom
- b) društveni razvitak u funkciji uključivanja iseljeništva
- c) ekonomski razvitak i uključivanje iseljeništva i
- d) potpora mladima s naglaskom uključivanja mladih iz iseljeništva.

Brčko distrikt BiH ima površinu od 493 km² i prema posljednjem popisu stanovništva¹⁴ na teritoriju Distrikta živi 83.516 stanovnika u 59 naselja. Gradsko stanovništvo čini 54,5 % stanovništva, dok prosječna starost iznosi 39,7 godina.

Ukupan broj stanovnika je za 4.111 manji nego po popisu iz 1991. godine te ne postoje egzaktni podatci i evidencije o iseljeništvu BDBiH, a procjene se kreću od 25.000 do 35.000 ljudi svih generacija iseljeništva.

Kao što je već ranije istaknuto, BDBiH ima sav potreban institucionalni kapacitet i normativni potencijal za uspješnu, djelotvornu i učinkovitu realizaciju suradnje s iseljeništvom. U dosadašnjem razdoblju suradnja s iseljeništvom nije bila u fokusu razvitka institucionalnog i normativnog okvira, ali svi resursi potrebni za uspješnu realizaciju su na raspolaganju, dok mehanizam koordinacije unutar Vlade Distrikta i s Vijećem ministara BiH omogućava nesmetanu realizaciju svih planiranih aktivnosti.

Sustav obrazovanja predstavlja ključni čimbenik razvitka svakog društva. BDBiH ima potpunu nadležnost za kreiranje politika i razvitka sustava obrazovanja na svom teritoriju koje je regulirano zakonima Distrikta.

Na teritoriju BDBiH radi 15 osnovnih škola, 4 srednje škole i 4 visokoškolske ustanove.

Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje je javno, dok su 3 od 4 visokoškolske ustanove u privatnom vlasništvu.

Obrazovni sustav nije u potpunosti prilagođen potrebama tržišta rada, a osnovne reforme koje su neophodne u ovom sektoru odnose se na uvođenje dualnog obrazovanja i reformu sustava visokog školstva, uz istovremeno kadrovsko i materijalno jačanje ukupnog sustava obrazovanja. Vlada BDBiH izdvaja znatna sredstva za tekuće financiranje obrazovanja, dotacije i stipendije za učenike i studente.

¹³ Prioritetna područja, odnosno stupovi rezultat su dogovora svih radnih skupina koje su sudjelovale u procesu izrade Okvirne strategije suradnje s iseljeništvom BiH i strategija na drugim razinama.

¹⁴ Agencija za statistiku BiH – popis 2013. godine konačni rezultati <http://www.statistika.ba/#link4>

Suradnja s iseljeništvom u domeni razvitka obrazovanja postoji, ali nije sustavna i kontinuirana, nego sporadična. Kao pozitivan primjer suradnje može se navesti osnivanje „ICT Business Innovation Center eMPIRICA – ICT BICeMPIRICA“, koje visoka škola eMPIRICA realizira u okviru projekta Dijaspore za razvoj (D4D), gdje su angažirana dva vrhunska stručnjaka iz dijaspore.¹⁵

U BDBiH se svake godine održava i određen broj znanstvenih i stručnih skupova o različitim temama u organizaciji visokoobrazovnih institucija iz Distrikta, koji do sada nisu evoluirali u posebne forme i inicijative dugoročne znanstvene suradnje.

U sektorima zdravstva i socijalne politike suradnja s iseljeništvom uglavnom se ogledala u domeni humanitarnih i donatorskih aktivnosti dijaspore, dok je u segmentu kulture ta suradnja nešto izraženija s obzirom na to da Vlada BDBiH aktivno podržava najveći broj manifestacija kulture u kojima sudjeluje iseljništvo.

Iz svega navedenog očigledno je da postoje svi preduvjeti da se suradnja s iseljeništvom u navedenim društvenim segmentima razvitka na sustavan i kontinuiran način digne na višu razinu. Prostor za unaprjeđenje suradnje postoji u svim oblastima društvenog razvitka, a naročito u oblasti obrazovanja i kulture, tj. u oblastima za koje i iseljništvo pokazuje izražen interes.

Društveni proizvod BDBiH u 2017. godini iznosi 755 milijuna KM i prema podacima Agencije za statistiku BiH¹⁶ porastao je za 25 milijuna KM u odnosu na 2016. godinu. Na teritoriju BDBiH posluje ukupno 1.797 poduzeća, 2.942 poduzetnika i 7 zemljoradničkih zadruga.¹⁷ Pored navedenog BDBiH ima i značajne površine obradivog zemljišta pogodnog za razvitak suvremene poljoprivredne proizvodnje.

U BDBiH zaposlene su ukupno 17.452 osobe, dok 10.112 osoba traži posao.¹⁸ U strukturi nezaposlenih dominiraju mladi do 35 godina starosti koji čine 42,7 % ukupnog broja nezaposlenih, dok čak 57 % svih nezaposlenih čine osobe koje prvi put traže posao.

Iz iznesenih podataka o radnoj snazi očito je da zapošljavanje i politike zapošljavanja predstavljaju jedan od osnovnih prioriteta ekonomskog razvitka Distrikta. Stoga Vlada BDBiH u suradnji sa Zavodom za zapošljavanje BDBiH implementira čitav niz aktivnih mjera i poticaja za zapošljavanje i samozapošljavanje kao što su:

- a) program samozapošljavanja
- b) program zapošljavanja osoba iz kategorija teže zapošljivih osoba
- c) program zapošljavanja Roma.

Pored navedenih programa Zavod za zapošljavanje BDBiH aktivno sudjeluje i u projektima međunarodnih organizacija kao što je YEP (Youth Employment Project), dok se na teritoriju Distrikta implementira i čitav niz drugih međunarodnih projekata koji doprinose novom

¹⁵ Vidjeti više na: <http://www.empirica.ba/index.php/aktuelne-vijesti/595-uz-podrsku-programa-dijaspore-za-razvoj-empirica-osniva-ict-poslovno-inovacijski-centar-u-brckom-i-tuzli>

¹⁶ Agencija za statistiku BiH: Saopćenje – Bruto domaći proizvod BiH za 2017. godinu. http://www.bhas.ba/saopstenja/2018/NAC_02_2017_Y1_0_BS.pdf

¹⁷ Registar poslovnih subjekata

https://bizreg.pravosudje.ba/pls/apex/f?p=183:26:4082277259416192::NO::P26_CHAR_TIP:2

¹⁸ Stanje krajem rujna 2018. godine prema podacima Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH. <https://www.zzzbrcko.org/bilten/bilten%20ruj18.pdf>

zapošljavanju kao što su Dijaspora za razvoj (D4D)¹⁹, Projekt razvitka tržišne poljoprivrede (FARMA II)²⁰, Projekt potpore marginaliziranim skupinama u BiH (PPMG)²¹ i Diaspora Invest²².

Pored aktivnih mjera zapošljavanja Vlada BDBiH u skladu sa Zakonom o poticaju u gospodarstvu²³ aktivno stimulira razvitak gospodarskih subjekata i ulaganja u Distrikt. Stoga ne čudi da gospodarski subjekti u BDBiH imaju u vlasničkoj strukturi registriran kapital iz čak 39 država, pri čemu dominiraju investitori iz Austrije i Hrvatske.

Određen broj investitora čine i iseljenici, s tim da ne postoje precizne evidencije o tome. Pored navedenog, u pojedinim slučajevima glavna spona između investitora i BDBiH bili su iseljenici koji kao zaposlenici rade kod investitora u inozemstvu, što samo pokazuje da je prostor i potencijal za suradnju u domeni ekonomskog razvitka veliki bilo da se radi o potencijalnim izravnim investicijama iseljeničtva ili o njihovom posredovanju pri dovođenju drugih investitora. Pri ovome bitno je napomenuti da BDBiH trenutačno pruža najbolje financijske i porezne uvjete za investiranje u BiH.

U ekonomskom razvitku pored institucija BDBiH značajnu ulogu imaju i druge organizacije u Distriktu kao što su Gospodarska komora i Udruga poslodavaca te Razvojno-garantni fond.

S ciljem uspješnije suradnje, otklanjanja prepreka za brži ekonomski razvitak i bolje koordinacije aktivnosti formirano je 2018. godine i Gospodarsko vijeće BDBiH, čija je temeljna zadaća kandidiranje problema, davanje inicijativa i preporuka Vladi BDBiH i drugim relevantnim institucijama u vezi s olakšavanjem rada i rastom i razvitkom gospodarstva i poduzetništva.

Prostor i mogućnosti za uključivanje iseljeničtva u ekonomski razvitak BDBiH i povezivanje s međunarodnim tržištima veliki su i obuhvaćaju sve od aktivnog sudjelovanja u kreiranju razvitka, prijenosa znanja i iskustava, ekonomske diplomacije i povezivanja s novim tržištima i investitorima do izravnih ulaganja dijaspore i otvaranja novih radnih mjesta.

Mladi (od 15 do 30 godina starosti) čine 26 % ukupnog stanovništva BDBiH²⁴. Na području BDBiH registrirano je preko 400 udruga i fondacija, od kojih veliki broj okuplja mlade i čije aktivnosti pokrivaju sve sfere društvenog života i razvitka u Distriktu. Na području Distrikta radi više omladinskih centara i organizacija koje okupljaju mlade i odvija se čitav niz projekata i projektnih aktivnosti za mlade.

Vlada BDBiH surađuje s nevladinim organizacijama koje se bave pitanjima mladih kroz dodjelu dotacija nevladinim organizacijama na temelju javnog poziva ali i kroz izravan rad s omladinskim organizacijama i mladima.

¹⁹

http://www.ba.undp.org/content/bosnia_and_herzegovina/en/home/operations/projects/poverty_reduction/migration-and-development1.html

²⁰ <http://farmabih.ba/>

²¹ <http://www.ppmg.ba/ba/>

²² <http://diasporainvest.ba/home>

²³ Zakon o poticaju u gospodarstvu BDBiH. <https://skupstinabd.ba/3>

[zakon/ba/Zakon%20o%20podsticaju%20u%20privredi%20Brc--](https://skupstinabd.ba/3/zakon/ba/Zakon%20o%20podsticaju%20u%20privredi%20Brc--)

[ko%20distrikta%20Bosne%20i%20Hercegovine/01%2023-](https://skupstinabd.ba/3/zakon/ba/Zakon%20o%20podsticaju%20u%20privredi%20Brc--ko%20distrikta%20Bosne%20i%20Hercegovine/01%2023-)

[16%20Zakon%20o%20podsticaju%20u%20privredi%20Brc+ko%20distrikta%20Bosne%20i%20Hercegovine%20B.pdf](https://skupstinabd.ba/3/zakon/ba/Zakon%20o%20podsticaju%20u%20privredi%20Brc+ko%20distrikta%20Bosne%20i%20Hercegovine%20B.pdf)

²⁴ Agencija za statistiku BiH – Konačni rezultati popisa 2013. <http://www.statistika.ba/?show=12&id=30163#link6>

U okviru Odjela za stručne i administrativne poslove Vlade BDBiH djeluje Pododjel za potporu mjesnim zajednicama, nevladinim organizacijama i udrugama građana, koje je nadležno, između ostalog, za rad s omladinskim organizacijama, za upravljanje Omladinskim centrom kao i finansijsku potporu za redovito funkcioniranje omladinskih klubova pri mjesnim zajednicama. U okviru Pododjela djeluje i službenik za pitanja mladih, koji održava kontakte, podržava i radi skupa s mladima i organizacijama civilnog sektora koje se bave pitanjima mladih u Distriktu.

Skupština BDBiH je u svibnju 2017. godine usvojila Zakon o mladima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine²⁵, kojim je pored politika i načina organiziranja mladih predviđena izrada nove strategije za mlade i izrada programa djelovanja za mlade te definisani sadržaji, oblasti i nositelji programa.

Prema dostupnim podacima na teritoriju BDBiH trenutačno je u registar upisano 17 omladinskih organizacija. Pored Omladinskog centra BDBiH u Distriktu su vrlo aktivni još i Omladinski centar „Vermont“, te Centar za omladinski razvoj PRONI, koje provode čitav niz aktivnosti i projekata namijenjenih mladima. Nevladina organizacija PRONI Centar za omladinski razvoj od 2014. godine predstavlja kontaktnu točku programa „ERASMUS+Mladi“²⁶.

S obzirom na brojnost organizacija mladih, njihovu agilnost i uključenost u veliki broj lokalnih i međunarodnih projekata i aktivnosti postoji veliki potencijal za uključivanje iseljeničtva u ovaj segment i to naročito u oblasti obrazovanja, transfera znanja i vještina, umrežavanju s iseljeničtvom i u oblasti kulture i sporta.

Na temelju svega do sada iznesenog moguće je konstatirati sljedeće:

- Iseljeničtvo nesumnjivo predstavlja jedan od vrlo značajnih i velikih potencijala BDBiH koji je moguće bolje aktivirati kako s ciljem bržeg i boljeg društveno-ekonomskog razvitka Distrikta tako i s ciljem zadovoljavanja potreba samog iseljeničtva.
- U složenim društvenim i ekonomskim uvjetima u kojima tendencija iseljavanja stanovništva postaje sve izraženija pojava sustavno i plansko razvijanje suradnje s iseljeničtvom postaje i nužda kako bi se na djelotvoran i učinkovit način iskoristili svi potencijali i benefiti kojima iseljeničtvo može doprinijeti društvenom razvitku BDBiH.
- Iako je neupitno da u BDBiH postoji raspoloženje, potpora i čitav niz aktivnosti u vezi s suradnjom s iseljeničtvom, činjenica je da se u prethodnom razdoblju razvijanju suradnje s iseljeničtvom nije pristupalo na sustavan način te da ne postoje jasna vizija, strategija, definirane politike, nositelji, aktivnosti i programi kojima bi se omogućila bolja suradnja s iseljeničtvom i iskoristili svi potencijali koje ova suradnja može pružiti.
- S obzirom na to da BDBiH po svom institucionalnom i normativnom položaju u BiH ima gotovo sve nadležnosti i instrumente u vezi s razvitkom odnosa s iseljeničtvom u svojim rukama, ne postoje ozbiljne prepreke da se suradnja s iseljeničtvom ne podigne na znatno višu razinu nego što je to sada slučaj.
- Imajući u vidu dostignutu razinu društveno-ekonomskog razvitka BDBiH, organizaciju Distrikta, razinu javnih prihoda te kadrovski i organizacijski potencijal koji se može iskoristiti s jedne strane te potencijal iseljeničtva kojim se raspolaže s druge strane BDBiH

²⁵ Zakon o mladima Brčko distrikta BiH <https://skupstinabd.ba/3-zakon/ba/Zakon%20o%20mladima%20Brc--ko%20distrikta%20BiH/001%2018-17%20Zakon%20o%20mladima%20Brc--ko%20distrikta%20BiH%20B.pdf>

²⁶ <http://www.proni.ba/erasmus-youth/>

bi kroz razvitak adekvatnih politika mogao biti bh. lider u razvijanju odnosa, mehanizama, programa i aktivnosti suradnje s iseljeništvom.

- Područja potencijalnog razvitka i unaprjeđenja suradnje BDBiH s iseljeništvom mnogobrojna su, a naročito u sektoru obrazovanja, ekonomskog razvitka, kulturne suradnje i suradnje u oblasti mladih i turizma, s tim da je potrebno dodatno definirati oblasti suradnje za koje je samo iseljeništvo najviše zainteresirano i koje vidi kao prioritet i područja u kojima se na najučinkovitiji način mogu dobiti najbolji rezultati.

5. Vizija, misija, strateški ciljevi i mjere

Politikom o suradnji s iseljeništvom²⁷ BiH je definirala viziju po kojoj **iseljeništvo iz BiH čini neodvojiv segment bosanskohercegovačkog društva, a snažne veze s iseljeništvom predstavljaju strateški interes BiH.** Okvirna strategija suradnje s iseljeništvom BiH oslanja se na ovako uspostavljenu viziju iz navedenog dokumenta.

U skladu s ovako definiranom širom vizijom BDBiH definira svoju viziju suradnje s iseljeništvom kao:

izgrađen učinkovit i djelotvoran sustav međusobnih veza i odnosa koji omogućava stalnu potporu i jačanje uspješne suradnje BDBiH s iseljeništvom i uključivanje iseljeništva u razvitak na svim poljima od zajedničkog i općeg interesa.

U ostvarivanju ovako definirane vizije **misija** vlasti BDBiH i svih drugih zainteresiranih subjekata iz Distrikta **jeste da kontinuirano rade na stalnom jačanju međusobnih veza s iseljeništvom i pružanju svih oblika pomoći iseljeništvu kad god ono izrazi želju ili potrebu za suradnjom ili pomoći.**

Strategija suradnje s iseljeništvom BDBiH, kao što je već spomenuto, počiva na četiri temeljna stupa, odnosno područja koja su identificirana kao prioritarna područja djelovanja u ostvarivanju definirane vizije. Ta područja su:

- a) Izgradnja institucionalnog i normativnog okvira za uključivanje iseljeništva
- b) Društveni razvitak u funkciji uključivanja iseljeništva
- c) Ekonomski razvitak i uključivanje iseljeništva i
- d) Potpora mladima s naglaskom na uključivanje mladih iz iseljeništva.

U okviru prioritarnih područja definirani su sljedeći strateški ciljevi:

Strateški cilj 1: **Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu suradnju s iseljeništvom**

²⁷ Dokument Politika o suradnji s iseljeništvom, travanj 2017., str. 12.

Strateški cilj 2: **Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljeničtva ubrzati društveni razvitak Distrikta i ojačati međusobne veze**

Strateški cilj 3: **Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeničtva u ekonomskom razvitku BDBiH**

Strateški cilj 4: **Uključivanjem mladih iz iseljeničtva stvoriti uvjete za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvitak cirkularnih migracija.**

U okviru ovako definiranih strateških ciljeva suradnje BDBiH s iseljeničtvom razrađeni su prioriteti i mjere za njihovo ostvarivanje.

5.1. Strateški cilj 1. – Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu suradnju s iseljeničtvom

Ostvarivanje ovoga cilja podrazumijeva uspostavu djelotvorne institucionalne infrastrukture i razvijanje mehanizma koordinacije koji će moći odgovoriti svim izazovima suradnje s iseljeničtvom te razvijanje aktivnosti koje će dovesti do bolje suradnje s iseljeničtvom i njegovog uključivanja u razvojne procese u BDBiH uz minimalno angažiranje dodatnih resursa Distrikta.

5.1.1. Prioriteti

U okviru Strateškog cilja 1. definirana su 3 prioriteta djelovanja i to:

Prioritet 1 – Uspostava koordinacijskog mehanizma za potporu uključivanja koncepta migracija u razvojne politike na svim razinama vlasti

Na razini države, entiteta i lokalnih zajednica odvija se čitav niz aktivnosti u vezi s razvitkom odnosa s iseljeničtvom i uključivanje iseljeničtva u razvojne procese u BiH. Ova situacija nameće potrebu da se BDBiH aktivno uključi u sve procese i koordinira svoje aktivnosti s drugim sudionicima te na taj način iskoristi sve prednosti koje koordinirani rad i suradnja mogu pružiti. Pri ovome je naročito važno da se uspostavi učinkovita i djelotvorna suradnja s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH kao nositeljem većine aktivnosti na razini države.

Pored koordinacije aktivnosti s ostalim subjektima neophodno je uspostaviti i mehanizam koordinacije unutar samog Distrikta s obzirom na to da je problematika u vezi s razvitkom odnosa s iseljeničtvom višedisciplinarna i obuhvaća gotovo sva područja rada i djelovanja.

Prioritet 2 – Razvitak kapaciteta javne uprave za uspješnu suradnju s iseljeničtvom

Da bi se uspješno odgovorilo na izazove koji stoje pred realizacijom ove Strategije, neophodno je razviti adekvatne ljudske potencijale odnosno znanja i vještine ljudi koji će biti nositelji konkretnih aktivnosti i razvoja odnosa s iseljeničtvom u svojoj domeni kompetencija. Na ovaj način osigurat će se s jedne strane uključivanje iseljeničtva u sve razvojne procese i razvojne dokumente u Distriktu i s druge strane stvoriti adekvatna i stručna potpora za razvijanje svih oblika suradnje s iseljeničtvom.

Prioritet 3 – Identifikacija iseljništva i uspostava kanala komunikacije

Za uspješnu realizaciju Strategije i postavljenih strateških ciljeva neophodno je prije svega identificirati iseljništvo BDBiH kako po državama u kojima se nalaze tako i po drugim karakteristikama bitnima za realizaciju Strategije. U navedenom kontekstu BDBiH tijesno će surađivati i s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH na uspostavi i ažuriranju jedinstvenog registra iseljenika BiH.

Identifikacija iseljništva, njihovih stvarnih potreba, mogućnosti i spremnosti na suradnju i uključivanje u razvojne procese u Distriktu kao i uspostava trajnih kanala komunikacije ključni su čimbenici za uspješnu realizaciju ove Strategije.

5.1.2. Mjere

Realizacija Strateškog cilja 1 i utvrđenih prioriteta izvršit će se kroz provedbu sljedećih mjera:

Mjera 1: Uspostaviti vertikalnu koordinaciju s nadležnim tijelima, tijelima i organizacijama na razini BiH koristeći postojeći mehanizam koordinacije

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu suradnju s iseljništvom	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostava koordinacijskog mehanizma za potporu uključivanja koncepta migracija u razvojne politike na svim razinama vlasti
Mjera 1	Uspostaviti vertikalnu koordinaciju s nadležnim tijelima, tijelima i organizacijama na razini BiH koristeći postojeći mehanizam koordinacije
Cilj mjere	Uspostaviti funkcionalni sustav koordinacije i razmjene informacija koje se tiču suradnje s iseljništvom
Sadržaj	*Ovlastiti Ured koordinatora BDBiH u Vijeću ministara BiH za komunikaciju, prikupljanje i distribuciju informacija, dokumenata, projekata i kontakata u vezi sa suradnjom s iseljništvom *Ovlastiti dogradonačelnika BDBiH kao kontrolnu točku za komunikaciju, prikupljanje i distribuciju informacija, dokumenata, projekata i kontakata u vezi sa suradnjom s iseljništvom *Ovlastiti Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju kao prijamnu i distributivnu točku mehanizma vertikalne koordinacije suradnje s iseljništvom
Rezultat	*Uspostavljen institucionalizirani mehanizam vertikalne koordinacije u vezi s pitanjima razvitka suradnje s iseljništvom i uključivanja iseljništva u razvojne procese *Unaprijeđena suradnja s nadležnim tijelima, tijelima i organizacijama i sudjelovanje BDBiH u zajedničkim aktivnostima i projektima u vezi s iseljništvom
Razvojni učinak	Bolja suradnja s drugim razinama vlasti u BiH, ubrzan protok informacija, institucionalno uključivanje koncepta migracija u razvojne politike, uključivanje iseljništva u razvitak te participacija u zajedničkim projektima i aktivnostima doprinjet će sveukupnom društvenom i ekonomskom napretku BDBiH i ojačati veze s iseljništvom

Razdoblje provedbe	2020.
Nositelji	Vlada BDBiH Ured koordinatora BDBiH u Vijeću ministara BiH Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju
Korisnici	Iseljništvo i građani BDBiH, odjeli u sastavu Vlade BDBiH

Opis mjere: Koristeći već postojeći mehanizam koordinacije koji Distrikt ima s institucijama na bh. razini i donošenjem odgovarajućih odluka tijela koja su nositelji aktivnosti uspostaviti će se formalizirani vertikalni kanal komunikacije i koordinacija između Ureda koordinatora BDBiH u Vijeću ministara BiH preko dogradonačelnika do Odjela za europske integracije i međunarodnu suradnju na svim pitanjima i aktivnostima u vezi sa suradnjom u domeni iseljništva s višom razinom vlasti i međunarodnim organizacijama i institucijama koje se bave ili sudjeluju u razvitku odnosa s iseljništvom. Pri ovome je naročito važno istaći potrebu bliske suradnje svih aktera iz BDBiH s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH, koje ima vodeću ulogu u realizaciji svih strateških opredjeljenja BiH iz domene suradnje s iseljništvom.

Mjera 2: Uspostaviti horizontalnu koordinaciju svih odjela u sastavu Vlade BDBiH u vezi s pitanjima i aktivnostima u vezi s iseljništvom koristeći postojeći mehanizam koordinacije

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu suradnju s iseljništvom	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostava koordinacijskog mehanizma za potporu uključivanja koncepta migracija u razvojne politike na svim razinama vlasti
Mjera 2	Uspostaviti horizontalnu koordinaciju svih odjela u sastavu Vlade BDBiH u vezi s pitanjima i aktivnostima u vezi s iseljništvom koristeći postojeći mehanizam koordinacije
Cilj mjere	Uspostaviti funkcionalni sustav horizontalne koordinacije aktivnosti i razmjene informacija koje se tiču suradnje s iseljništvom unutar Vlade BDBiH
Sadržaj	Ovlastiti Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju kao glavnu točku mehanizma horizontalne koordinacije suradnje s iseljništvom
Rezultat	*Uspostavljen institucionalizirani mehanizam horizontalne koordinacije u vezi s pitanjima razvitka suradnje s iseljništvom i uključivanja iseljništva u razvojne procese *Unaprjeđena suradnja odjela Vlade BDBiH na pitanjima, aktivnostima i projektima u vezi s iseljništvom *Koncept migracija i suradnje s iseljništvom sastavni dio svih razvojnih politika i dokumenata Distrikta *Uspostavljena djelotvorna i učinkovita suradnja s iseljništvom na svim pitanjima
Razvojni učinak	*Učinkovita i djelotvorna horizontalna koordinacija omogućit će ubrzan protok informacija, institucionalno uključivanje koncepta migracija u sve razvojne politike Distrikta i uključivanje iseljništva u razvitak Distrikta

	<p>*Koordinacija rada svih odjela u vezi s pojedinim pitanjima u vezi s iseljeništvom omogućit će racionalno korištenje postojećih kapaciteta, unaprijediti suradnju pojedinih odjela na aktivnostima u vezi s iseljeništvom, podići razinu kompetencija i omogućiti produblјivanje suradnje i povjerenja između iseljeništva i Vlade BDBiH</p> <p>*Koordinirana participacija odjela u projektima i aktivnostima doprinjet će njihovoj uspješnijoj i bržoj realizaciji, što će doprinijeti sveukupnom društvenom i ekonomskom napretku BDBiH i osnažiti veze s iseljeništvom</p>
Razdoblje provedbe	2020.
Nositelji	Vlada BDBiH Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju
Korisnici	Iseljeništvo i građani BDBiH, odjeli u sastavu Vlade BDBiH

Opis mjere: Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju bit će polazna i ishodišna točka horizontalne koordinacije sa svim odjelima u sastavu Vlade BDBiH u vezi s iseljeništvom, pri čemu će se koristiti već uspostavljeni i razrađeni mehanizam horizontalne koordinacije koji je u funkciji u vezi s drugim pitanjima.

Mjera 3: Edukacija, obuka i trening rukovoditelja/službenika zaduženih za pitanja iseljeništva i suradnju s iseljeništvom

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu suradnju s iseljeništvom	
Prioritet	Prioritet 2 – Razvitak kapaciteta javne uprave za uspješnu suradnju s iseljeništvom
Mjera 3	Edukacija, obuka i trening rukovoditelja/službenika zaduženih za pitanja iseljeništva i suradnju s iseljeništvom
Cilj mjere	Osposoblјavanje za uspješnu realizaciju Strategije kroz povećanje razumijevanja koncepta migracija i značaja uključivanja iseljeništva u razvitak te stjecanje znanja i vještina neophodnih za uspješnu realizaciju suradnje sa iseljeništvom
Sadržaj	Identifikacija i odabir rukovoditelja/službenika koji će se osposoblјavati Kreiranje plana i programa osposoblјavanja Provedba programa osposoblјavanja Vrednovanje programa osposoblјavanja
Rezultat	*Osposoblјena javna uprava za uspješnu suradnju s iseljeništvom *Problematika iseljeništva tretirana u svim razvojnim i operativnim planovima rada i aktivnostima *Unaprijedena suradnja odjela Vlade BDBiH na pitanjima, aktivnostima i projektima u vezi s iseljeništvom *Uspostavljena djelotvorna i učinkovita suradnja s iseljeništvom na svim pitanjima
Razvojni učinak	Osposoblјanja i kompetentna javna uprava omogućit će učinkovitu suradnju s iseljeništvom te razvijanje dugoročnih veza, projekata i aktivnosti u koje će biti uključeno iseljeništvo, što će sve doprinijeti boljem društvenom i ekonomskom razvitku Distrikta i jačati veze iseljenika s Distriktom
Razdoblje provedbe	2020. – 2024., kontinuirano svake godine

Nositelji	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju Predstojnici odjela Vlade BDBiH
Korisnici	Iseljništvo i građani Distrikta, odjeli u sastavu Vlade BDBiH

Opis mjere: Educirana i osposobljena javna uprava predstavlja temeljnu polugu uspješne suradnje s iseljništvom i temeljnu pretpostavku uspješne realizacije ove Strategije, te je stoga neophodno da kroz dodatnu edukaciju i treninge zaposlenici javne uprave Distrikta koji će izravno biti uključeni u poslove suradnje s iseljništvom razviju potrebna znanja i vještine. Odjel za europske integracije će u suradnji s predstojnicima drugih odjela i u koordinaciji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH pripremiti plan i program edukacije zaposlenika u vezi sa suradnjom s iseljništvom, a u sklopu planiranog proračuna obuke te treninge izvoditi samostalno ili u suradnji s međunarodnim i drugim organizacijama koje se bave ovim pitanjima.

Mjera 4: Uspostava i ažuriranje registra iseljništva BDBiH

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu suradnju s iseljništvom	
Prioritet	Prioritet 3 – Identifikacija iseljništva i uspostava kanala komunikacije
Mjera 4	Uspostava i ažuriranje registra iseljništva BDBiH
Cilj mjere	Identifikacija iseljništva Brčko distrikta BiH radi planiranja i realizacije programa, područja, projekata i aktivnosti suradnje
Sadržaj	<p>*Kreiranje baze podataka (registra) iseljenika i iseljeničkih organizacija i udruga koje okupljaju iseljenike iz Distrikta ili žele surađivati s Distriktom.</p> <p>*Baza bi pored podataka za kontakt iseljenika sadržavala i podatke o njihovim znanjima i vještinama te potrebama i mogućnostima za suradnju</p> <p>*Prijava u bazu vršila bi se preko mrežnog portala Vlade Distrikta na način da sami iseljenici i/ili njihove organizacije popunjavaju prijavu u bazi</p> <p>*Preko mrežnog portala Vlade Distrikta vršilo bi se i obavještanje iseljništva o aktivnostima u vezi sa suradnjom s iseljništvom te omogućilo prikupljanje upita i inicijativa od strane iseljništva</p> <p>Popunjavanje baze vršilo bi se i na temelju drugih izvora informacija i kontakata</p>
Rezultat	<p>*Ažuriran registar iseljenika BDBiH spremnih na suradnju na raznim pitanjima</p> <p>*Kreiran izravan kanal komunikacije s iseljništvom zainteresiranim za suradnju</p> <p>*Kreiran kanal komunikacije za izravno informiranje iseljništva o svim stvarima koje se dešavaju u Distriktu</p> <p>*Uspostavljena učinkovita suradnja s iseljništvom na svim pitanjima</p>
Razvojni učinak	Registar iseljništva je pretpostavka uspješne komunikacije a time i povećanja stupnja suradnje s iseljništvom, što će sve doprinijeti boljem društvenom i ekonomskom razvitku Distrikta, jačanju veza iseljenika s Distriktom i kao i bržem rješavanju problema s kojima se iseljništvo susreće

Razdoblje provedbe	2020. – 2024.
Nositelji	Ured gradonačelnika BDBiH Odjel za stručne i administrativne poslove Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju Odjel za javne registre
Korisnici	Odjeli u sastavu Vlade BDBiH

Opis mjere: Identifikacija i poznavanje iseljeničtva fundament je za proaktivan pristup realizaciji postavljenih ciljeva te je uspostava registra iseljenika iz BDBiH u tom kontekstu jedan od prioriteta. Registar će se ažurirati na temelju dobrovoljnih prijava iseljenika preko portala Vlade BDBiH, a služiti će kao resursna i informacijska baza podataka za provedbu aktivnosti suradnje s iseljeničtvom, informiranje iseljeničtva i temelj za kreiranje budućih aktivnosti te će biti povezan i razmjenjivati informacije s državnom mrežnom platformom za iseljeničtvo, koju održava Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. U sklopu projekta D4D²⁸ već su počele aktivnosti na uspostavi registra iseljenika u Distriktu te se ovom mjerom samo bolje definiraju parametri koji se odnose na to.

Mjera 5: Organiziranje radne manifestacije „Dani brčanske dijaspor“

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu suradnju s iseljeničtvom	
Prioritet	Prioritet 3 – Identifikacija iseljeničtva i uspostava kanala komunikacije
Mjera 5	Organiziranje radne manifestacije „Dani brčanske dijaspor“
Cilj mjere	Uspostaviti izravnu komunikaciju s iseljeničtvom radi sagledavanja problema, očekivanja, potreba, mogućnosti i prilika za suradnju
Sadržaj	*Organiziranje dvodnevne manifestacije u Distriktu na kojoj bi se u formi okruglih stolova ili panela razgovaralo s iseljeničtvom o mogućnostima suradnje ili pomoći u svim segmentima života i područjima od interesa za iseljeničtvo
Rezultat	*Bolje razumijevanje potreba i interesa iseljeničtva *Bolja komunikacija s iseljeničtvom *Uspostava dugoročnije suradnje na načelima međusobnog povjerenja i razumijevanja
Razvojni učinak	Bolje razumijevanje želja, potreba i mogućnosti iseljeničtva rezultat će boljom suradnjom čiji će krajnji učinak biti brži ukupan društveno-ekonomski razvitak Distrikta i jačanje veza s iseljeničtvom
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Ured gradonačelnika Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju Drugi odjeli Vlade BDBiH ovisno o temama koje su izabrane za konkretnu manifestaciju
Korisnici	Iseljeničtvo i građani Distrikta

²⁸ DfD = Diaspora for Development, projekt Dijaspore za razvoj, koji financira Vlada Švicarske, a provode UNDP i IOM.

Opis mjere: Radni sastanci s iseljeništvom predstavljaju jedan od temeljnih mehanizama za uspostavu dugoročne uspješne suradnje. Organiziranjem redovitog godišnjeg okupljanja iseljenika s ciljem uspostave obostranog razumijevanja i sagledavanja problema, potreba i mogućnosti stvorile bi se osnove za djelotvorniju i učinkovitiju realizaciju mjera i aktivnosti od interesa za Distrikt i iseljništvo.

Mjera 6: Organiziranje studijskih posjeta brčanskom iseljeništvu

Strateški cilj 1: Razviti institucionalne i normativne kapacitete Brčko distrikta BiH za uspješnu suradnju s iseljeništvom	
Prioritet	Prioritet 3 – Identifikacija iseljništva i uspostava kanala komunikacije
Mjera 6	Organiziranje studijskih posjeta brčanskom iseljeništvu
Cilj mjere	Uspostaviti izravnu komunikaciju s iseljeništvom radi sagledavanja problema, očekivanja, potreba, mogućnosti i prilika za suradnju
Sadržaj	Nakon identifikacije najvećih potencijala iseljništva za suradnju (najveća koncentracija iseljništva, najzainteresiranija grupacija za suradnju, iseljništvo s najviše ekonomskog ili drugog potencijala) organizirati kraći studijski posjet izaslanstva BDBiH udrugama iseljenika s ciljem promidžbe potencijala i potreba Distrikta. Studijski posjeti organizirali bi se dva puta godišnje.
Rezultat	*Promidžba potencijala Distrikta *Bolje razumijevanje potreba i interesa iseljništva *Bolja komunikacija s iseljeništvom *Uspostava dugoročnije suradnje na principa međusobnog povjerenja i razumijevanja
Razvojni učinak	Promidžba potencijala Distrikta i izravna komunikacija s iseljenicima u državama u kojima borave utjecat će na bolju međusobnu suradnju i bržu valorizaciju razvojnih potencijala, koja će rezultirati napretkom u društvenom i ekonomskom razvitku Distrikta
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Ured gradonačelnika Odjeli Vlade BDBiH ovisno o temama koje su izabrane za konkretni studijski posjet
Korisnici	Iseljništvo Brčko distrikta BiH

Opis mjere: Kraći, ciljani studijski posjeti iseljenicima u njihovoj državi boravka predstavljaju učinkovit način uspostave izravne komunikacije u funkciji stjecanja međusobnog povjerenja, promidžbe međusobne suradnje i potencijala za suradnju. Ovom mjerom predviđena su 2 studijska posjeta godišnje iseljenicima i njihovim organizacijama u državama boravka u kojima iseljenici izraze potrebu ili volju za razvijanjem suradnje.

5.2. Strateški cilj 2. – Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljeničtva ubrzati društveni razvitak Distrikta i ojačati međusobne veze

Drugi strateški cilj odražava nastojanja da se unaprijedi postojeća suradnja s iseljeničtvom u oblasti obrazovanja, znanosti i kulture novim sadržajima kroz povezivanje institucija, organizacija i pojedinaca iz BDBiH s iseljenicima i njihovim organizacijama. Ostvarivanje ovoga cilja treba doprinijeti transferu znanja, povećanju aktivne primjene suvremenih znanstvenih i tehnoloških metoda i rezultata, čvršćem povezivanju lokalnih aktera s iseljeničtvom te razvitku cirkularnih migracija.

5.2.1. Prioriteti

Realizacija ovoga strateškog cilja ostvarit će se kroz sljedeće prioritete oblasti:

Prioritet 1 – Korištenje društvenog i ljudskog kapitala iseljeničtva u ubrzavanju društvenog razvitka Distrikta kroz transfer znanja i vještina

Prioritet 2 – Promidžba i produblivanje suradnje BDBiH s iseljeničtvom u različitim domenama društvenog razvitka Distrikta

U okviru prvog prioriteta BDBiH će u suradnji s drugim razinama vlasti u BiH, a naročito Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH dati svoj doprinos uspostavi sveobuhvatne baze znanstvenog i akademskog iseljeničtva i njenom kontinuiranom ažuriranju te uključivanju znanstvenog i akademskog iseljeničtva u razvojne procese u Distriktu kao i uključivanju obrazovne i znanstvene zajednice Distrikta u zajedničke međunarodne akademske znanstvenoistraživačke i razvojne projekte.

Na ovaj bi se način značajni znanstveni, stručni i istraživački kapaciteti koje iseljeničtvo iz BiH posjeduje stavili u funkciju razvitka Distrikta te kroz transfer znanja i zajedničke projekte unaprijedili vlastiti kapaciteti i potencijali.

U okviru drugog prioriteta BDBiH će s ciljem promidžbe i produblivanja suradnje i veza s iseljeničtvom raditi na realizaciji mjera i aktivnosti iz domene kulture i drugih oblasti života kojima će se bolje povezati iseljeničtvo s lokalnim stanovništvom i ojačati međusobne veze.

5.2.2. Mjere

Realizacija strateškog cilja 2 i utvrđenih prioriteta realizirat će se kroz sljedeće mjere:

Mjera 1 – Razvijanje kanala razmjene informacija o potrebnim i raspoloživim resursima za transfer znanja i vještina

Strateški cilj 2: Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljeničtva ubrzati društveni razvitak Distrikta i ojačati međusobne veze	
Prioritet	Prioritet 1 – Korištenje društvenog i ljudskog kapitala iseljeničtva u ubrzavanju društvenog razvitka Distrikta kroz transfer znanja i vještina
Mjera 1	Razvijanje kanala razmjene informacija o potrebnim i raspoloživim resursima za transfer znanja i vještina

Cilj mjere	Participacija u uspostavi sveobuhvatne baze znanstvenog iseljništva BiH kao resursa za uključivanje u razvojne procese u Bosni i Hercegovini kao integralnog dijela evidencije znanstvene zajednice Bosne i Hercegovine
Sadržaj	*Participacija u izradi matrice za prikupljanje ključnih informacija o znanstvenom i akademskom iseljništvu, a koja uključuje i informacije o njihovim kompetencijama i socijalnim vezama u okvirima međunarodne znanstvene zajednice *Sudjelovanje u kontinuiranom procesu identifikacije i uključivanja ključnih aktera koji raspolažu podacima o znanstvenom iseljništvu iz BiH i mapiranja znanstvenog i akademskog iseljništva
Rezultat	*Uspostavljena i produbljena suradnja s ključnim akterima koji raspolažu podacima o znanstvenom i akademskom iseljništvu iz BiH *Uspostavljena matrica za prikupljanje informacija o znanstvenom i akademskom iseljništvu iz BiH kao i njihovih ključnih kompetencija *Uspostavljena baza podataka znanstvenog i akademskog iseljništva i znanstvenih institucija u kojima rade kao integralni dio baze znanstvenih radnika i institucija BiH
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Ured koordinatora BDBiH BiH u Vijeću ministara BiH, Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju, akademske institucije Distrikta
Korisnici	Iseljništvo, akademska zajednica, donositelji odluka na razini Distrikta i građani Distrikta

Opis mjere: Kroz mehanizam koordinacije preko Ureda koordinatora, odjeli Vlade BDBiH, institucije Distrikta i akademska zajednica Distrikta pridonijet će uspostavi sveobuhvatne baze podataka znanstvenog i akademskog iseljništva i znanstvenih institucija u kojima rade sudjelujući u svim mjerama i aktivnostima koje će u navedenom kontekstu provoditi Ministarstvo civilnih poslova u suradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice i međuinstitucionalnim i savjetodavnim tijelom na razini BiH.

Mjera 2 – Razvitak mehanizama potpore transferu znanja i vještina

Strateški cilj 2: Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljništva ubrzati društveni razvitak Distrikta i ojačati međusobne veze	
Prioritet	Prioritet 1 – Korištenje društvenog i ljudskog kapitala iseljništva u ubrzavanju društvenog razvitka Distrikta kroz transfer znanja i vještina
Mjera 2	Razvoj mehanizama potpore transferu znanja i vještina
Cilj mjere	Kreiranje povoljnijeg ozračja za veću uključenost stručnjaka, znanstvenog i akademskog iseljništva u razvojne i reformske procese obrazovnog i znanstvenoistraživačkog prostora u BDBiH
Sadržaj	*Identificiranje potreba i mogućnosti uključivanja znanstvenog i akademskog iseljništva u reformske procese obrazovnog i znanstvenoistraživačkog rada u BDBiH *Potpora projektnim prijedlozima koji uključuju stručnjake iz iseljništva u reformske procese

Rezultat	*Realizirani javni pozivi i po toj osnovi aktivnosti koje uključuju stručnjake iz iseljeništa *Organizacija seminara, znanstvenih konferencija, stručnih posjeta i drugih događaja kojima se javnosti predstavlja doprinos iseljeništa razvojnim društvenim, a posebice obrazovnim i znanstvenim procesima u Distriktu
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Odjel za obrazovanje i Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju
Korisnici	Akadska zajednica, institucije BDBiH i građani

Opis mjere: U okviru ove mjere nositelji aktivnosti iz BDBiH bi koristeći već postojeće mehanizme razvijene na razini BiH uzeli aktivniju ulogu u procesima i to u prvom redu kroz identifikaciju i prikupljanje informacija o potrebama u ovom segmentu kao i stalnom praćenju mogućnosti koje se u okviru međunarodnih i domaćih projekata i javnih poziva nude da bi se iskazane potrebe zadovoljile. Pored navedenog realizacijom ove mjere unutar BDBiH uspostavio bi se stalni mehanizam potpore ovim aktivnostima kroz realizaciju javnih poziva za financiranje ili sufinanciranje projektnih inicijativa u skladu s iskazanim potrebama i ciljem koji se želi postići u realizaciji ove Strategije.

Mjera 3 – Uspostava fundusa književnog i publicističkog stvaralaštva iseljeništa – kulturni kutak dijaspore

Strateški cilj 2: Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljeništa ubrzati društveni razvitak Distrikta i ojačati međusobne veze	
Prioritet	Prioritet 2 – Promidžba i produbljivanje suradnje BDBiH s iseljeništvom u različitim domenama društvenog razvitka Distrikta
Mjera 3	Uspostava fundusa književnog i publicističkog stvaralaštva iseljeništa – kulturni kutak dijaspore
Cilj mjere	Promidžba kulturnog stvaralaštva dijaspore u funkciji produbljivanja suradnje
Sadržaj	U okviru Gradske knjižnice formirat će se poseban fondus književnog i publicističkog stvaralaštva iseljenika iz Distrikta i vršiti njegova prezentacija. U tu svrhu svake će se godine vršiti otkup književnih dijela stvaratelja iz dijaspore i organizirati jedna književna večer na kojoj će to stvaralaštvo biti prezentirano i široj javnosti
Rezultat	*Formiran fondus književnog i publicističkog stvaralaštva iseljenika *Organiziran i promoviran kulturni kutak dijaspore *Promovirano književno i publicističko stvaralaštvo iseljenika
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Gradska knjižnica i Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu
Korisnici	Iseljenici i građani Distrikta

Opis mjere: Prvenstveno cilj ove mjere jeste da se ostvari čvršća kulturna suradnja s iseljenicima te kroz prezentaciju njihovog stvaralaštva javnosti Distrikta ojača povezanost s iseljeništvom. U navedenom kontekstu Gradska knjižnica uredit će kulturni kutak dijaspore i svake godine prikupljati književna i publicistička djela brčanskih iseljenika te organizirati književne večeri i predstavljanja. Fundus književnog i publicističkog stvaralaštva iseljenika trebao bi se u prvom redu popunjavati djelima autora koji su iselili s teritorija Distrikta, a ako planirana sredstva omoguće, i djelima najistaknutijih stvaratelja u iseljeništvu a koji su podrijetlom iz BiH.

Mjera 4 – Predstavljanja likovnog i višemedijalnog stvaralaštva iseljeničtva i domaćih umjetnika u državama iseljeničtva

Strateški cilj 2: Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljeničtva ubrzati društveni razvitak Distrikta i ojačati međusobne veze	
Prioritet	Prioritet 2 – Promidžba i produblјivanje suradnje BDBiH s iseljeničtvom u različitim domenama društvenog razvitka Distrikta
Mjera 4	Predstavljanja likovnog i višemedijalnog stvaralaštva iseljeničtva i domaćih umjetnika u državama iseljeničtva
Cilj mjere	Promocija kulturnog stvaralaštva dijaspore i domaćeg likovnog stvaralaštva u funkciji produblјivanja suradnje
Sadržaj	Gradska galerija Distrikta organizirat će izložbe likovnog i višemedijalnog stvaralaštva umjetnika iz iseljeničtva i domaćih umjetnika u inozemstvu
Rezultat	Organizirano i promovirano likovno i višemedijalno stvaralaštvo umjetnika iz iseljeničtva i domaćih umjetnika u inozemstvu
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Gradska galerija i Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu
Korisnici	Iseljenici i građani Distrikta

Opis mjere: Kao i kod prethodne mjere primarni cilj je jačanje kulturne suradnje i produblјivanje veza iseljenika sa zavičajem i obostrana promocija kulturnog stvaralaštva. U navedenom kontekstu Gradska galerija je glavni nositelj aktivnosti na identifikaciji, kreiranju sadržaja, organizaciji i promidžbi događaja u suradnji s relevantnim institucijama i organizacijama u Distriktu i inozemstvu.

5.3. Strateški cilj 3. – Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeničtva u ekonomskom razvitku BDBiH

Ostvarivanje ovoga cilja treba doprinijeti:

- a) boljem korištenju potencijala poslovne zajednice iseljenika u procesu kreiranja politika za brži ekonomski razvitak Distrikta
- b) povećanju iskorištenosti potencijala transfera znanja i poslovnog uvezivanja poslovne zajednice iseljeničtva s poslovnom zajednicom BDBiH

- c) uspostavi strukturiranog pristupa u privlačenju i potpori izravnim investicijama iseljeničtva i
- d) razvitku novih alata za investiranje iseljeničtva u BDBiH kroz tržište kapitala.

5.3.1. Prioriteti

Realizacija ovoga strateškog cilja ostvarivat će se kroz sljedeće dvije prioritetne oblasti i predložene mjere u okviru prioritetnih oblasti:

Prioritet 1 – Uspostava mjera i mehanizama za povećanje nefinancijskih doprinosa iseljeničtva ekonomskom razvitku BDBiH

Mnogi iseljenici iz Distrikta pored znanja i vještina koje posjeduju uključeni su u čitav niz poslovnih aktivnosti i dešavanja u državama u kojima borave bilo kao vlasnici ili kao visokorangirani zaposlenici u značajnim kompanijama. Sva dosadašnja iskustva u suradnji s dijasporom pokazuju spremnost iseljenika da svoja poslovna znanja, vještine i poslovne kontakte stave u funkciju ekonomskog i poslovnog razvitka države podrijetla.

Prioritet 2 – Uspostava mjera i mehanizama za povećanje financijskih investicija iseljeničtva u BDBiH

Dio iseljeničtva raspolaže značajnim financijskim sredstvima koja je moguće staviti u funkciju ekonomskog i društvenog razvitka BDBiH. Pretpostavka za povećanje financijskih investicija iseljeničtva jeste prije svega stjecanje obostranog povjerenja i razvijanje adekvatnog modela potpore investitorima iz dijaspore.

5.3.2. Mjere

Realizacija Strateškog cilja 3 i utvrđenih prioriteta realizirat će se kroz provedbu sljedećih mjera:

Mjera 1 – Uključivanje predstavnika iseljeničtva iz poslovne zajednice u rad Gospodarskog vijeća BDBiH

Strateški cilj 3: Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeničtva u ekonomskom razvitku BDBiH	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostava mjera i mehanizama za povećanje nefinancijskih doprinosa iseljeničtva ekonomskom razvitku BDBiH
Mjera 1	Uključivanje predstavnika iseljeničtva iz poslovne zajednice u rad Gospodarskog vijeća BDBiH
Cilj mjere	Uspostaviti kvalitetan mehanizam za uključivanje iseljeničtva u poboljšanje poslovnog ozračja u Distriktu i privlačenje investicija
Sadržaj	Identificirati 3 predstavnika poslovne zajednice brčanskog iseljeničtva i uključiti ih aktivno u rad Gospodarskog vijeća
Rezultat	*Promidžba potencijala Distrikta *Bolje razumijevanje mogućnosti i interesa iseljeničtva u vezi i investiranjem *Bolja komunikacija s poslovnim iseljeničtvom *Uspostavljena suradnja poslovnog iseljeničtva s domaćim gospodarstvenicima

	*Uspostavljen kvalitetan mehanizam uključenja poslovnog iseljništva u proces donošenja politika djelovanja relevantnih za razvitak ekonomije
Razvojni učinak	Uključivanjem iseljništva iz poslovne zajednice stvorit će se uvjeti za poboljšanje poslovnog ozračja u Distriktu, ojačati veze domaće poslovne zajednice i poslovne zajednice iseljenika te stvoriti uvjeti za promociju ekonomskih i gospodarskih potencijala Distrikta, što bi trebalo rezultirati porastom gospodarskih investicija.
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Ured gradonačelnika Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju Gospodarsko vijeće BDBiH
Korisnici	Vlada i poslovna zajednica BDBiH

Opis mjere: Predstavници iseljništva iz poslovne zajednice na ovaj bi način službeno i značajno mogli kroz davanje savjeta i inputa u vezi s politikama i procedurama koje imaju utjecaj na investicije iseljenika i opći ekonomski razvitak Distrikta dati svoj doprinos i ujedno raditi na promidžbi ekonomskih potencijala Distrikta u inozemstvu te na dizajniranju i pripremi potencijalnih projekata za investiranje u suradnji s poslovnom zajednicom i tijelima Vlasti BDBiH.

Mjera 2: Uključivanje BDBiH u osnutak i rad mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja / mentorstvo na razini BiH

Strateški cilj 3: Osigurati aktivno sudjelovanje iseljništva u ekonomskom razvitku BDBiH	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostava mjera i mehanizama za povećanje nefinancijskih doprinosa iseljništva ekonomskom razvitku BDBiH
Mjera 2	Uključivanje BDBiH u osnutak i rad mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja / mentorstvo na razini BiH
Cilj mjere	Uspostaviti kvalitetan mehanizam za poslovni razvitak privatnog sektora u BDBiH koristeći poslovne potencijale iseljništva kao i međusobno umrežavanje poslovnog iseljništva
Sadržaj	Koristeći uspostavljene mehanizme koordinacije aktivno se uključiti u osnutak i rad mreže na razini BiH zajedno s organizacijama gospodarstvenika iz Distrikta
Rezultat	*Gospodarstvenici s područja Distrikta povezani s poslovnom zajednicom iseljenika *Gospodarstvenici Distrikta koriste usluge mreže
Razvojni učinak	Mentorstvo, transfer znanja i poslovno povezivanje trebalo bi doprinijeti boljim rezultatima poslovanja gospodarstva Distrikta, novim investicijama i generirati brži razvitak
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju Gospodarska komora BDBiH Udruga poslodavaca BDBiH
Korisnici	Poslovna zajednica BDBiH

Opis mjere: Okvirnom strategijom razvitka suradnje s iseljeništvom BiH na razini BiH je predviđeno osnivanje mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja / mentorstvo u kojoj bi Distrikt trebao aktivno sudjelovati. Kroz ovu bi mrežu poslovni ljudi iz iseljeništva volontirali svoje ekspertize, iskustva te poslovne veze kako bi međusobno surađivali i bili mentori za kompanije/poduzetnike iz BiH.

Mjera 3: Organizacija poslovnih susreta iseljenika i susreta s domaćim gospodarstvenicima s učestalom redovitošću

Strateški cilj 3: Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeništva u ekonomskom razvitku BDBiH	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostava mjera i mehanizama za povećanje nefinancijskih doprinosa iseljeništva ekonomskom razvitku BDBiH
Mjera 3	Organizacija poslovnih susreta iseljenika i susreta s domaćim gospodarstvenicima s učestalom redovitošću
Cilj mjere	Uspostaviti kvalitetan mehanizam za identificiranje i održavanje redovitog kontakta i suradnje s poslovnim iseljeništvom, njihovo međusobno poslovno umrežavanje te umrežavanje s kompanijama/poduzetnicima iz Distrikta i drugim sudionicima Sajma
Sadržaj	Identificirati i pozvati na Sajam najmanje 3 predstavnika/kompanije iz iseljeništva koji bi aktivno sudjelovali kroz prezentaciju svojih proizvoda/usluga
Rezultat	*Gospodarstvenici s područja Distrikta povezani s poslovnom zajednicom iseljenika *Poslovna zajednica iseljenika povezana međusobno
Razvojni učinak	Poslovno povezivanje trebalo bi doprinijeti povećanju sklopljenih poslova i većim gospodarskim investicijama
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Vlada BDBiH Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju Organizatori sajma
Korisnici	Poslovna zajednica BDBiH

Opis mjere: U okviru već tradicionalnog Sajma gospodarstva Distrikta pozvali bi iseljenike iz poslovnog miljea koji imaju vlastite kompanije ili rade na rukovodećim mjestima u inokompanijama (s jasnim sektorskim i ili tematskim usmjerenjem) da prezentiraju svoju ponudu i aktivno sudjeluju na Sajmu i propratnim manifestacijama.

Mjera 4: Uključivanje iseljeništva u postojeće mehanizme preferencijalnog financiranja investicijskih projekata u Distriktu

Strateški cilj 3: Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeništva u ekonomskom razvitku BDBiH	
Prioritet	Prioritet 2 – Uspostava mjera i mehanizama za povećanje financijskih doprinosa iseljeništva ekonomskom razvitku BDBiH
Mjera 4	Uključivanje iseljeništva u mehanizme preferencijalnog financiranja investicijskih projekata i novog zapošljavanja

Cilj mjere	Uspostaviti kvalitetan mehanizam da iseljeništvo bude promptno informirano o otvorenim javnim pozivima i mogućnosti korištenja bespovratnih sredstava ili sredstava pod preferencijalnim uvjetima s ciljem poticanja i promidžbe izravnih investicija iseljenika u Brčko distrikt BiH
Sadržaj	Koristeći uspostavljene mehanizme koordinacije i registar iseljenika ažurno informirati iseljenike o mogućnostima dobivanja bespovratnih sredstava i sredstava pod preferencijalnim uvjetima putem mrežne stranice i izravnom komunikacijom elektroničkom poštom
Rezultat	*Potencijalni investitori iz iseljeništva ažurno informirani o svim aktivnostima Distrikta u ovoj domeni *Iseljeništvo aktivno sudjeluje u realizaciji javnih poziva
Razvojni učinak	Ažurno informiranje o financijskim pogodnostima za investiranje pridonijet će rastu investicija, a samim tim i ekonomskom razvitku Distrikta
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano tijekom godine)
Nositelji	Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu Razvojno-garantni fond Distrikta Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju
Korisnici	Iseljeništvo

Opis mjere: Vlada BDBiH koristi čitav niz mehanizama za poticaj novih investicija i zapošljavanje koje putem javnih poziva realizira. Realizacija ove mjere predviđa da se svim iseljenicima koji su registrirani u registru iseljenika redovito šalju svi raspisani javni pozivi kako bi se osiguralo da iseljenici budu promptno informirani o mogućnostima i pogodnostima preferencijalnog financiranja i osiguralo da i oni potencijalno mogu participirati u njima.

Mjera 5: Uvođenje instrumenata financijskog tržišta i tržišta kapitala za angažiranje financijskih i investicijskih resursa iseljenika u ekonomski razvitak

Strateški cilj 3: Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeništva u ekonomskom razvitku BDBiH	
Prioritet	Prioritet 2 – Uspostava mjera i mehanizama za povećanje financijskih doprinosa iseljeništva ekonomskom razvitku Brčko distrikta BiH
Mjera 5	Uvođenje instrumenata financijskog tržišta i tržišta kapitala za angažiranje financijskih i investicijskih resursa iseljenika u ekonomski razvitak
Cilj mjere	Izdavanjem obveznica za financiranje nekih od važnih projekata Distrikta dobila bi se dodatna sredstva od iseljeništva i uspostavio obostrano ekonomski isplativ sustav dugoročnog financiranja kojim bi se ojačale ekonomske veze i povjerenje.
Sadržaj	Koristeći mogućnost izdavanja vrijednosnih papira (obveznica) Distrikta prikupila bi se od iseljeništva dodatna sredstva potrebna za financiranje nekog od kapitalnih projekata od interesa za Distrikt.
Rezultat	*Potencijalni investitori informirani o mogućnosti investiranja u obveznice

	* Prikupljena sredstva za financiranje projekata
Razvojni učinak	Investicije iseljeničtva u vrijednosne papire pridonijet će bržem razvitku Distrikta
Razdoblje provedbe	2023. – 2024.
Nositelji	Vlada BDBiH Direkcija za financije Povjerenstvo za vrijednosne papire Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju
Korisnici	Vlada BDBiH, iseljeničtvo i građani Distrikta

Opis mjere: Iseljenici raspolažu znatnim slobodnim financijskim sredstvima koja trenutačno u Distriktu mogu plasirati samo u formi izravne investicije ili kroz štednju u nekoj od domaćih banaka. Realizacijom ove mjere otvara im se mogućnost da svoja slobodna financijska sredstva plasiraju na siguran način i uz zajamčeni prinos plasiraju preko tržišta kapitala. Za realizaciju nekih od važnih infrastrukturnih i/ili projekata ekonomskog razvitka Distrikt će s ciljem prikupljanja novčanih sredstava izdati obveznice koje bi u prvom redu bile usmjerene na potencijalne kupce iz iseljeničtva.

5.4. Strateški cilj 4 – Uključivanjem mladih iz iseljeničtva stvoriti uvjete za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvitak cirkularnih migracija

BDBiH čini značajne napore na popravljanju položaja mladih i njihovom aktivnom uključivanju u sve sfere društvenog života i razvitka u Distriktu. U tom kontekstu donesen je i Zakon o mladima²⁹ i formirano Vijeće mladih i na taj način stvoreni institucionalni uvjeti za brži razvitak i unaprjeđenje položaja mladih. Uključivanje mladih iz iseljeničtva doprinijelo bi jačanju veza s iseljeničtvom, naročito druge i treće generacije iseljenika, s državom podrijetla, uspostavi dugoročne suradnje na pitanjima od zajedničkog interesa za mlade i pospješilo cirkularne migracije mladih.

5.4.1. Prioriteti

Prioritet 1: Uspostava trajne komunikacije i participacije mladih iz iseljeničtva u aktivnostima mladih BDBiH

Prioritet 2: Uključivanje mladih iz iseljeničtva u razvitak Distrikta

²⁹ Zakon o mladima Brčko distrikta BiH <https://skupstinabd.ba/3-zakon/ba/Zakon%20o%20mladima%20Brc--ko%20distrikta%20BiH/001%2018-17%20Zakon%20o%20mladima%20Brc--ko%20distrikta%20BiH%20B.pdf>

5.4.2. Mjere

Mjera 1: Organizacija susreta mladih iz iseljeništa

Strateški cilj 4: Uključivanjem mladih iz iseljeništa stvoriti uvjete za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvitak cirkularnih migracija	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostaviti trajnu komunikaciju i participaciju mladih iz iseljeništa u aktivnostima mladih Brčko distrikta BiH
Mjera 1	Organizacija susreta mladih iz iseljeništa
Cilj mjere	Povezivanje mladih iz iseljeništa međusobno i s mladima iz Distrikta radi umrežavanja, razmjene iskustava i identificiranja zajedničkih područja suradnje
Sadržaj	Pod pokroviteljstvom Vlade BDBiH, a u organizaciji Odjela za stručne i administrativne poslove i Vijeća mladih jednom godišnje bi se organizirao forum mladih iz iseljeništa na kojem bi mladi iz Distrikta i iseljeništa razmjenjivali iskustva, ideje i inicijative u vezi sa zajedničkim područjima aktivnosti i suradnjom u funkciji razvitka Distrikta i cirkularnih migracija
Rezultat	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljen forum kao oblik suradnje mladih • Napravljena mreža mladih iz iseljeništa • Promidžba inicijative mladih
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Odjel za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih
Korisnici	Mladi iz iseljeništa i mladi iz Distrikta

Opis mjere: Realizacijom ove mjere u prvom bi se redu doprinijelo uključivanju mladih iz iseljeništa u tijekove rada i razvitka mladih u Distriktu te njihovom međusobnom umrežavanju kako u iseljeništvu tako i s mladima u Distriktu. Osim promidžbenog potencijala ova mjera može znatno doprinijeti i pokretanju velikog broja inicijativa i projekata kojima bi se unaprijedio položaj mladih u Distriktu a time i doprinijelo daljnjem razvitku Distrikta i zadržavanju mladih na ovom području.

Mjera 2: Ljetni kamp za mlade iz iseljeništa

Strateški cilj 4: Uključivanjem mladih iz iseljeništa stvoriti uvjete za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvitak cirkularnih migracija	
Prioritet	Prioritet 1 – Uspostaviti trajnu komunikaciju i participaciju mladih iz iseljeništa u aktivnostima mladih BDBiH
Mjera 2	Ljetni kamp za mlade iz iseljeništa
Cilj mjere	Povezivanje mladih iz iseljeništa međusobno i s mladima iz BiH radi umrežavanja, razmjene iskustava i identificiranja zajedničkih područja suradnje
Sadržaj	Organizirat će se ljetni kamp za mlade iz iseljeništa u trajanju od 5 dana na kojem će se mladi iz iseljeništa upoznati s Distriktom i zajedno

	s mladima iz Distrikta provoditi čitav niz zajedničkih aktivnosti. Na kampu će sudjelovati 10 – 15 mladih iz iseljeništa srednjoškolskog uzrasta koji se prijave na javni poziv.
Rezultat	*Napravljena mreža mladih iz iseljeništa međusobno i s mladima iz Distrikta *Promovirana suradnja s mladima iz iseljeništa
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Odjel za stručne i administrativne poslove, Odjel za obrazovanje, Vijeće mladih, Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu i klubovi iseljenika
Korisnici	Mladi iz iseljeništa i mladi iz Distrikta

Opis mjere: Ljetni kamp organizirao bi se na nekoj od pogodnih lokacija u Distriktu. Sudionici kampa iz iseljeništa imali bi priliku upoznati se s prirodnim i turističkim potencijalima Distrikta i drugim sadržajima od njihovog interesa. Za vrijeme trajanja kampa organizirao bi se i čitav niz sportskih i kulturnih dešavanja za mlade te debate mladih o različitim temama. U sklopu kampa mladi iz iseljeništa imali bi i susrete s dužnosnicima Distrikta o temama koje mogu biti od zajedničkog interesa.

Mjera 3: Omladinski projekti za bolje Brčko

Strateški cilj 4: Uključivanjem mladih iz iseljeništa stvoriti uvjete za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvitak cirkularnih migracija	
Prioritet	Prioritet 2 – Uključivanje mladih iz iseljeništa u razvitak Brčko distrikta BiH
Mjera 3	Omladinski projekti za bolje Brčko
Cilj mjere	Cilj ove mjere jeste da se zajedničkim radom mladih iz Distrikta i mladih iz iseljeništa realiziraju zajednički projekti na teritoriju Distrikta koji će doprinijeti razvitku
Sadržaj	Vlada BDBiH bi putem javnog poziva financirala omladinske projekte u kojima aktivno sudjeluju mladi iz iseljeništa zajedno s omladinskim organizacijama iz Distrikta
Rezultat	*Realizirani projekti *Promovirana suradnja s mladima iz iseljeništa
Razdoblje provedbe	2020. – 2024. (kontinuirano svake godine)
Nositelji	Odjel za stručne i administrativne poslove, Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju
Korisnici	Omladinske organizacije, građani Distrikta, mladi u iseljeništvu

Opis mjere: Omladinske organizacije iz Distrikta bi zajedno s mladim u iseljeništvu osmišljavale i realizirale projekte koje bi financirala Vlada BDBiH. Financiranje bi se vršilo na temelju godišnjeg javnog poziva, a sredstva bi se dodjeljivala po istoj proceduri po kojoj se dodjeljuju i druga sredstva za slične namjene. Uvjet za dobivanje sredstava bilo bi osiguravanje sufinanciranja u iznosu od najmanje 20 % vrijednosti projekta i sudjelovanje najmanje troje mladih iz

iseljeništa. Projekti se mogu odnositi na bilo koju oblast života i rada u Distriktu gdje je osnovni kriterij da se projektom izvrši unaprjeđenje ili poboljšanje.

6. O Akcijskom planu i proračunu

Za realizaciju ove Strategije izrađen je poseban Akcijski plan, koji je dan u kao Aneks 2 ovoga dokumenta.

Za realizaciju ove Strategije definirana su i potrebna proračunska sredstva koja su predstavljena u Akcijskom planu. Detaljan prikaz planiranog proračuna za realizaciju ove Strategije dan je u Aneksu 3 ovoga dokumenta. Ovdje je važno napomenuti da se pri realizaciji ove Strategije računa i na tehničku i finansijsku pomoć donatora, više razine vlasti i međunarodnih organizacija.

7. O praćenju i vrednovanju

Implementaciju ove Strategije prati Vlada Distrikta Bosne i Hercegovine posredstvom Odjela za evropske integracije i ekonomsku suradnju. Praćenje provedbe ove Strategije provodit će se s ciljem mjerenja napretka u realizaciji predviđenih mjera, povećanja njene učinkovitosti i racionalnog korištenja resursa.

Ocjenjivanje (evaluacija) ove Strategije vršit će se poslije protoka polovice vremena njene primjene (2022. godine) i na kraju implementacije, tj. 2024. godine. Vrednovanje implementacije Strategije moguće je raditi kroz osnivanje posebnog internog tima za vrednovanje ili angažiranjem procjenitelja izvana. Pored ocjene implementacije, vrednovanje treba dati i preporuke i smjernice o daljnjim aktivnostima na razvijanju suradnje s iseljeništvom.

U svrhu učinkovitog praćenja (monitoring) i vrednovanja Strategije izrađen je poseban alat (Prijedlog okvira za praćenje i vrednovanje) koji se nalazi u Aneksu 4 ovoga dokumenta.

ANEKS 1 – Institucionalni okvir za razvijanje suradnje s iseljeništvom na razini Bosne i Hercegovine

Člankom V. Ustava BiH utvrđene su nadležnosti Predsjedništva BiH i to: vođenje vanjske politike, predstavljanje BiH u međunarodnim i europskim organizacijama, vođenje pregovora za zaključenje međunarodnih ugovora BiH, izvršavanje odluka Parlamentarne skupštine, ali i koordinacija, prema potrebi, s međunarodnim i nevladinim organizacijama u BiH.³⁰

Vijeće ministara BiH odgovorno je za provedbu smjernica i odluka u sljedećim oblastima: vanjska politika, politika vanjske trgovine, carinska i monetarna politika, financije institucija države Bosne i Hercegovine i njene međunarodne financijske obveze, politika imigracije, izbjeglica i azila i regulacija ovih oblasti, međunarodna i međuentitetska primjena kaznenih zakona uključujući i odnose s Interpolom, uspostava i upravljanje općom i međunarodnom komunikacijskom opremom, uređivanje međuentitetskog prometa, kontrola zračnog prometa, potpora međuentitetskom usklađivanju, kao i za druga pitanja koja dogovore entiteti.

Parlamentarna skupština BiH sukladno članku IV. Ustava BiH nadležna je za donošenje zakona koji su potrebni za provedbu odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine.

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH³¹ bliže su regulirane nadležnosti ministarstava i tijela uprave na državnoj razini, među kojima se izravno mogu prepoznati i nadležnosti koje se izravno tiču odnosa s iseljeništvom.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH nadležno je za kreiranje politike BiH prema iseljeništvu (članak 12.). Unutar ministarstva postoji Sektor za iseljeništvo. Sektor za iseljeništvo predlaže utvrđivanje politike i provodi utvrđenu politiku u oblasti iseljeništva; daje primjedbe, prijedloge i sugestije u pripremi zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz ove oblasti; prati i predlaže zaključivanje bilateralnih sporazuma iz oblasti od značaja za iseljeništvo; prikuplja i obrađuje statističke i druge podatke o iseljeništvu iz BiH; upravlja bazom podataka i radi na njenom održavanju i razvitku; potiče različite oblike udruživanja i suradnje iseljenika i njihovih udruga i pruža pomoć u njihovom radu; radi na redovitom informiranju bosanskohercegovačkog iseljeništva o stanju u BiH, a naročito o pitanjima od značaja za iseljeništvo; upoznaje mjerodavna tijela u BiH s problemima iseljeništva i prati rješavanje tih problema; ostvaruje suradnju s klubovima i udrugama iseljenih bh. građana te koordinira aktivnosti u oblasti gospodarske, kulturne, obrazovne suradnje i informiranja; obavlja poslove pružanja stručne pomoći iseljenim bh. građanima u ostvarivanju i zaštiti njihovih prava i surađuje s resornim ministarstvima u rješavanju ovih pitanja; priprema stručna izvješća, informacije i analize iz svoje nadležnosti; po odobrenju ministra informira javnost o pitanjima iz svoje nadležnosti.

U okviru sektora djeluju sljedeće unutarnje organizacijske jedinice: Odsjek za statusna pitanja i informiranje i Odsjek za gospodarsku, obrazovnu, znanstvenu i kulturnu suradnju.³²

Ministarstvo vanjskih poslova BiH nadležno je za poticanje, razvijanje i koordinaciju suradnje s iseljeništvom iz BiH (članak 8.).

³⁰ <http://www.predsjednistvobih.ba/nadl/default.aspx?id=10005&langTag=bs-BA>

³¹ Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik BiH“, broj: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09 i 103/09

³² http://www.mhrr.gov.ba/organizaciona_struktura/default.aspx?id=5&langTag=bs-BA

Ministarstvo civilnih poslova BiH obavlja poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu osobnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, osobne isprave, putne isprave i postupak evidentiranja registracije vozila (članak 15.). Istovremeno ovo Ministarstvo je nadležno i za pitanja iz oblasti znanosti, obrazovanja i kulture te za organizaciju dodatnih sati jezika za iseljeničtvo iz BiH.

Ministarstvo sigurnosti BiH nadležno je za kreiranje, staranje i provedbu politike useljavanja i azila, odnosno za politiku kretanja i boravka stranaca u BiH (članak 14.).

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH nadležno je, između ostalog, za poslove od značaja za suradnju s iseljeničtvom poput vanjskotrgovinske politike i carinskotarifne politike u BiH, odnosno za poslovno okruženje, jedinstven ekonomski prostor te razvitak i promidžbu poduzetništva (članak 9.). Ministarstvo je nadležno i za definiranje politike, tj. temeljnih načela za koordinaciju djelatnosti i usklađivanje planova entitetskih tijela vlasti i institucija na međunarodnom planu u područjima poljoprivrede, energetike, zaštite okoline, razvitka i korištenja prirodnih resursa, kao i turizma.

Agencija za statistiku BiH predviđena je kao samostalna upravna organizacija (članak 17.) i provela je u suradnji s entitetskim zavodima popis stanovništva u BiH u koji su uključena i pitanja relevantna za vanjske migracije, odnosno za iseljeničtvo BiH.

Agencija za rad i zapošljavanje BiH inicira zaključivanje međunarodnih ugovora u oblasti zapošljavanja i sudjeluje u pregovorima o zaključivanju međunarodnih ugovora u oblasti socijalnog osiguranja za dio nezaposlenosti i prati njihovu provedbu u suradnji sa zavodima za zapošljavanje entiteta i BDBiH, prikuplja inostrane i domaće zahtjeve i informacije o ponudi i potražnji domaće i strane radne snage, a u suradnji s entitetskim zavodima za zapošljavanje i Zavodom za zapošljavanje BDBiH realizira te ugovore u granicama svojih nadležnosti i mogućnosti tržišta rada u BiH.

Agencija za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (IDDEEA) utemeljena je Zakonom o Agenciji u lipnju 2008. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 56/08). IDDEEA je nadležna za donošenje standarda iz oblasti identifikacijskih dokumenata, administraciju i održavanje servera na kojima se nalaze podatci iz središnjih evidencija, hostanje aplikacija putem kojih mjerodavna tijela vode upravne postupke u vezi s izdavanjem osobnih dokumenata, održavanje mreže za prijenos podataka između institucija sa svih razina vlasti i personalizaciju (tiskanje) osobnih dokumenata.

Agencija za unaprjeđenje stranih investicija u BiH pruža potporu izravnim stranim investicijama i olakšava priljev stranih ulaganja u BiH. Agencija surađuje s institucijama izvršne vlasti i investitorima te pomaže nadležnim zakonodavnim vlastima da poboljšaju zakonski okvir za strana ulaganja.

Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, između ostalog, nadležna je za koordinaciju pripreme razvojnih dokumenata BiH, za jačanje kapaciteta za izradu dokumenata te ubrzanje procesa značajnih za pristup EU-u. U okviru ove Direkcije postoji i Sektor za koordinaciju pripreme, praćenje provedbe i procjenu razvojnih dokumenata.

Centralna banka BiH, između ostalog, izravno ili preko svojih glavnih jedinica prikuplja statističke podatke od nadležnih institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske o ekonomskim i finansijskim pitanjima pod uvjetom da relevantna mjerodavna tijela takve podatke ne smatraju povjerljivima. U tu svrhu ona surađuje s nadležnim institucijama drugih država i s međunarodnim organizacijama.

Osim ovih institucija potrebno je spomenuti i Središnje izborno povjerenstvo, važno u procesu uključivanja iseljništva u izborni proces, kao i mnoge institucije na entitetskoj, kantonalnoj i lokalnoj razini vlasti. Stoga je sudjelovanje različitih aktera iz različitih sektora i razina vlasti potrebno pri definiranju i implementaciji širih politika u vezi s iseljništvom, odnosno njegovim vezivanjem za razvitak u BiH.

ANEKS 2 – Akcijski plan za realizaciju Strategije razvitka suradnje s iseljeništvom

Strateški cilj 1 – **Razviti institucionalne i normativne kapacitete BDBiH za uspješnu suradnju s iseljeništvom**

Mjera 1 – Uspostaviti vertikalnu koordinaciju s nadležnim tijelima, tijelima i organizacijama na razini BiH koristeći postojeći mehanizam koordinacije

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Donijeti odgovarajuće odluke kojima će se Ured koordinatora BDBiH u Vijeću ministara BiH ovlastiti za suradnju s iseljeništvom	30 dana od usvajanja Strategije	Vlada BDBiH – predlagatelj Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Donijeti odgovarajuće odluke kojima će se dogradonačelnik Distrikta ovlastiti kao kontrolna točka u vezi sa suradnjom s iseljeništvom	30 dana od usvajanja Strategije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
3.	Ovlastiti Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju kao prijamnu i distributivnu točku mehanizma vertikalne koordinacije suradnje s iseljeništvom	30 dana od usvajanja Strategije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 2 – Uspostaviti horizontalnu koordinaciju svih odjela u sastavu Vlade BDBiH u vezi s pitanjima i aktivnostima u vezi s iseljeništvom koristeći postojeći mehanizam koordinacije

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Ovlastiti Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju kao glavnu točku mehanizma horizontalne integracije	30 dana od usvajanja Strategije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

2.	Doraditi interne akte Odjela za europske integracije i međunarodnu suradnju po potrebi	60 dana od usvajanja Strategije	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
----	--	---------------------------------	--	--

Mjera 3 – Edukacija, obuka i trening rukovoditelja/službenika zaduženih za pitanja iseljništva i suradnju s iseljeništvom

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Identifikacija i odabir rukovoditelja/službenika koji će se osposobljavati	90 dana od usvajanja Strategije	Predstojnici odjela Vlade BDBiH, Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Kreiranje i usvajanje plana i programa osposobljavanja	120 dana od usvajanja Strategije, a onda redovito svake godine u rokovima za godišnje planiranje	Vlada BDBiH, Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
3.	Provedba programa osposobljavanja	U skladu s planom i programom osposobljavanja svake godine	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	U proračunu Distrikta godišnje je potrebno izdvojiti dodatna sredstva u iznosu od 15.000 KM
4.	Vrednovanje programa osposobljavanja	Nakon realizacije programa u sklopu rokova za redovito godišnje izvještavanje	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju u suradnji s predstojnicima odjela i polaznicima	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 4 – Uspostava i ažuriranje registra iseljeničtva BDBiH

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje baze podataka (registra) iseljenika i iseljeničkih organizacija i udruga i povezati je s bazom na razini BiH	120 dana od usvajanja Strategije	Ured gradonačelnika i Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju u suradnji s Odjelom za stručne i administrativne poslove i Odjelom za javni registar	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Dorada mrežnog portala s dijelom koji se odnosi na komunikaciju s iseljeničtvom i registar iseljenika i povezivanje s BiH portalom za iseljeničtvo	150 dana od usvajanja Strategije, a nakon toga redovito ažuriranje	Ured gradonačelnika u suradnji s Odjelom za stručne i administrativne poslove	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 5 – Organiziranje radne manifestacije „Dani brčanske dijaspore“

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje plana i programa manifestacije	Za narednu godinu u skladu s rokovima redovitog godišnjeg planiranja	Glavni koordinator Vlade BDBiH u suradnji s Odjelom za europske integracije i međunarodnu suradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Formiranje organizacijskog odbora i slanje poziva	Najmanje 120 dana prije održavanja manifestacije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
3.	Pripreme za organizaciju manifestacije	30 dana prije održavanja manifestacije	Organizacijski odbor i Ured gradonačelnika u suradnji s Odjelom za europske	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

			integracije i međunarodnu suradnju i drugim odjelima ovisno o izabranoj temi	
4.	Održavanje manifestacije	U skladu s planom i programom	Ured gradonačelnika i Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	U proračunu Distrikta godišnje je potrebno izdvojiti dodatna sredstva u iznosu od 30.000 KM
5.	Podnošenje izvješća o realizaciji	45 dana nakon održavanja manifestacije	Organizacijski odbor i Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 6 – Organiziranje studijskih posjeta brčanskom iseljeništvu

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Indikatori uspješnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje plana i programa studijskih posjeta	U prvoj godini realizacije Strategije i svake godine za narednu godinu u skladu s rokovima redovitog godišnjeg planiranja	Ured gradonačelnika u suradnji s Odjelom za europske integracije i međunarodnu suradnju	Plan i program napravljen i usvojen	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Pripreme za organizaciju studijskog posjeta	60 dana prije održavanja studijskog posjeta	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju u suradnji s Uredom gradonačelnika i drugim odjelima ovisno o programu studijskog posjeta	Pripreme uspješno izvršene	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
3.	Realizacija studijskih posjeta	U skladu s planom i programom	Ured gradonačelnika i Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Broj iseljenika i/ili iseljeničkih organizacija nazočnih na događaju	U proračunu Distrikta godišnje je potrebno izdvojiti dodatna sredstva u iznosu od 20.000 KM

4.	Podnošenje izvješća o realizaciji studijskih posjeta	30 dana nakon realizacije	Ured gradonačelnika i Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Izvješće usvojeno na sjednici Vlade BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
----	--	---------------------------	--	---	--

Strateški cilj 2 – Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljeničva ubrzati društveni razvitak Distrikta i ojačati međusobne veze

Mjera 1 – Razvijanje kanala razmjene informacija o potrebnim i raspoloživim resursima za transfer znanja i vještina

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Participacija u izradi matrice za prikupljanje ključnih informacija o znanstvenom i akademskom iseljeničstvu	U skladu s tempom i rokovima na razini BiH	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju u suradnji s drugim akterima i akademskom zajednicom	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Sudjelovanje u kontinuiranom procesu identifikacije ključnih aktera	Kontinuirano u skladu s dinamikom i rokovima na razini BiH	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju u suradnji s drugim akterima i akademskom zajednicom	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 2 – Razvitak mehanizama potpore transferu znanja i vještina

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje i raspisivanje javnog poziva za sufinansiranje uključivanja znanstvenog i akademskog iseljništva u reformske procese obrazovanja	U prvoj godini realizacije Strategije, svake godine	Odjel za obrazovanje	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Realizacija i praćenje aktivnosti i projekata financiranih po osnovi javnog poziva	U skladu s dinamikom iz javnog poziva	Odjel za obrazovanje	U proračunu Distrikta godišnje je potrebno izdvojiti dodatna sredstva u iznosu od 15.000 KM
3.	Izvješće o realizaciji potpore transferu znanja i vještina	U skladu s dinamikom redovitog godišnjeg izvještavanja	Odjel za obrazovanje	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 3 – Uspostava fundusa književnog i publicističkog stvaralaštva iseljništva – kulturni kutak dijaspore

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje i raspisivanje javnog poziva za popunjavanje fundusa	U prvoj godini realizacije Strategije, svake godine	Gradska knjižnica u suradnji s Odjelom za gospodarski razvitak, sport i kulturu	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Opremanje i promocija iseljeničkog kulturnog kutka u okviru Gradske knjižnice	U prvoj godini realizacije Strategije	Gradska knjižnica	U proračunu Distrikta potrebno izdvojiti dodatna sredstva u 2020. godini – 1.000 KM
3.	Prikupljanje književnih i publicističkih djela iseljenika	Kontinuirano od prve godine realizacije Strategije	Gradska knjižnica	U proračunu Distrikta potrebno izdvojiti dodatna sredstva u godišnjem iznosu od 4.000 KM

4.	Organizacija književne večeri	Jednom godišnje od prve godine realizacije Strategije	Gradska knjižnica	U budžetu Distrikta potrebno izdvojiti dodatna sredstva u godišnjem iznosu od 1.000 KM
----	-------------------------------	---	-------------------	--

Mjera 4 – Predstavljanja likovnog i višemedijalnog stvaralaštva iseljeničtva u Distriktu i domaćih umjetnika u državama iseljeničtva

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Organizacija izložbe likovnog/višemedijalnog stvaralaštva iseljeničtva u Distriktu	U prvoj godini realizacije Strategije, svake godine	Gradska galerija u suradnji s Odjelom za gospodarski razvitak, sport i kulturu i umjetnici u iseljeničtvu	U proračunu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 10.000 KM godišnje
2.	Organizacija izložbe likovnog/višemedijalnog stvaralaštva umjetnika iz Distrikta u inozemstvu	U prvoj godini realizacije Strategije, svake godine	Gradska galerija u suradnji s Odjelom za gospodarski razvitak, sport i kulturu i umjetnicima iz Distrikta	U proračunu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 10.000 KM godišnje

Strateški cilj 3 – Osigurati aktivno sudjelovanje iseljeničtva u ekonomskom razvitku BDBiH

Mjera 1 – Uključivanje predstavnika iseljeničtva iz poslovne zajednice u rad Gospodarskog vijeća BDBiH

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Izmijeniti i dopuniti Odluku o osnivanju Gospodarskog vijeća Brčko distrikta BiH	90 dana od dana usvajanja Strategije	Ured gradonačelnika i Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Identificirati 3 predstavnika poslovne zajednice brčanskog iseljeničtva i kooptirati ih u rad Gospodarskog vijeća	150 dana od dana usvajanja Strategije	Ured gradonačelnika i Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu, poslovna zajednica iseljenika	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 2 – Uključivanje BDBiH u osnutak i rad mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja / mentorstvo

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Sudjelovanje u osnutku i radu mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja / mentorstvo	U skladu s dinamikom i rokovima na razini BiH	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju, Gospodarska komora i Udruga poslodavaca	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 3 – Organizacija poslovnih susreta iseljenika i susreta s domaćim gospodarstvenicima s učestalom redovitošću

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Identifikacija predstavnika/kompanija iz iseljeničtva za sudjelovanje na Sajmu gospodarstva	U prvoj godini realizacije Strategije, svake godine, 90 dana prije održavanja Sajma	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju, Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu, organizatori Sajma	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Poslovni susreti gospodarstvenika iz iseljeničtva na Sajmu	U skladu s programom Sajma	Vlada BDBiH i organizatori Sajma	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru proračuna za Sajam
3.	Priprema i podnošenje izvješća	U rokovima koji su predviđeni	Organizatori Sajma	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 4 – Uključivanje iseljeničtva u mehanizme preferencijalnog financiranja investicijskih projekata i novog zapošljavanja

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Objavlivanje javnih poziva i na dijelu portala koji je namijenjen iseljeničtvu te na bh. portalu za iseljeničtvo	U prvoj godini realizacije Strategije, po dinamici objave javnih poziva	Ured gradonačelnika i nadležni odjeli i druge institucije	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Slanje cirkularnih elektroničkih poruka s javnim pozivima potencijalno zainteresiranim iseljenicima iz registra iseljenika	U skladu s dinamikom objave javnih poziva	Ured gradonačelnika u suradnji s Odjelom za europske integracije i međunarodnu suradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 5 – Uvođenje instrumenata financijskog tržišta i tržišta kapitala za angažiranje financijskih i investicijskih resursa iseljenika u ekonomski razvitak

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Izbor projekta pogodnog za financiranje putem izdavanja obveznica	U trećoj godini realizacije Strategije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Donošenje odluke o izradi prospekta za ulaganje putem obveznica i raspisan javni poziv za izradu	U četvrtoj godini realizacije Strategije	Vlada BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
3.	Izrada prospekta za izdavanje obveznica	90 dana od izbora pružatelja usluge	Vlada BDBiH, odnosno nadležni odjel	U proračunu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 20.000 KM
4.	Donošenje odluke o emisiji obveznica	U skladu s dinamikom rada Skupštine	Skupština BDBiH	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
5.	Suglasnost Povjerenstva za vrijednosne papire	U skladu s rokovima iz propisa	Povjerenstvo za vrijednosne papire, Direkcija za financije	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
6.	Promidžba upisa obveznica kod iseljeničtva	30 dana prije dana emisije	Ured gradonačelnika	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
7.	Upis emisije obveznica	U skladu s propisima i prospektom	Direkcija za financije	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
8.	Izvješće o emisiji	15 dana nakon zaključenja emisije	Vlada BDBiH, Direkcija za financije	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Strateški cilj 4 – Uključivanjem mladih iz iseljeničtva stvoriti uvjete za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvitak cirkularnih migracija

Mjera 1 – Organizacija susreta mladih iz iseljeničtva

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Priprema foruma mladih iz iseljeničtva	U prvoj godini realizacije Strategije, svake godine, najmanje 90 dana prije održavanja	Odjel za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Održavanje foruma mladih iz iseljeničtva	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine	Odjel za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	U proračunu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 8.000 KM svake godine
3.	Izvešće o održanom forumu	30 dana nakon završetka foruma	Odjel za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 2 – Ljetni kamp za mlade iz iseljeničtva

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Raspisivanje javnog poziva za sudjelovanje na ljetnom kampu	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine, 120 dana prije termina održavanja kampa	Odjel za stručne i administrativne poslove, Ured gradonačelnika i drugi odjeli	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

2.	Sudjelovanje mladih iz iseljeništa na ljetnom kampu	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine, u terminu održavanja kampa	Odjel za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	U proračunu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 25.000 KM svake godine
3.	Izvješće o realizaciji kampa	30 dana po završetku kampa	Odjel za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

Mjera 3 – Omladinski projekti za bolje Brčko

	Aktivnost	Vremenski rok	Nositelji aktivnosti	Potrebni resursi
1.	Kreiranje i raspisivanje javnog poziva za financiranje omladinskih projekata za bolje Brčko uz sudjelovanje mladih iz iseljeništa	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine	Odjel za stručne i administrativne poslove, Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti
2.	Odabir, realizacija i praćenje projekata	U prvoj godini realizacije strategije, svake godine	Odjel za stručne i administrativne poslove	U proračunu Distrikta potrebno dodatno izdvojiti 20.000 KM svake godine
3.	Izvješće o realizaciji	U terminima redovitog godišnjeg izvještavanja	Odjel za stručne i administrativne poslove	Dopunska sredstva nisu potrebna, izvršiti u okviru funkcionalnih nadležnosti

ANEKS 3 – Proračun potreban za implementaciju Strategije

Za implementaciju ove Strategije razvijanja suradnje s iseljeništvom u narednom petogodišnjem razdoblju potrebno je iz proračuna BDBiH osigurati dodatna sredstva u ukupnom iznosu od 811.000 KM za razdoblje provedbe Strategije.

Strategijom nisu predviđena sredstva koja će se za provedbu pojedinih mjera iz strategije eventualno osigurati od donatora, međunarodnih organizacija i drugih zainteresiranih da sudjeluju u njenoj provedbi. Eventualna dodatna sredstva bit će iskorištena ili za provedbu dodatnih aktivnosti ili za financiranje aktivnosti iz Strategije, u kojem će slučaju izdvajanje iz proračuna DBBiH biti umanjeno za iznos tako prikupljenih sredstava.

U petogodišnjem razdoblju provedbe Strategije za ostvarivanje postavljenih strateških ciljeva i provedbe mjera i aktivnosti predviđenih Strategijom potrebno je po pojedinim strateškim ciljevima izdvojiti:

Strateški cilj 1 – Institucionalni kapaciteti i povezivanje	325.000 KM
Strateški cilj 2 – Iseljništvo i društveni razvitak	201.000 KM
Strateški cilj 3 – Iseljništvo i ekonomski razvitak	20.000 KM
Strateški cilj 4 – Mladi i iseljništvo	265.000 KM

U nastavku je dan detaljan pregled predloženog proračuna po ciljevima, mjerama i godinama implementacije Strategije.

Strateški ciljevi i mjere	2020	2021	2022	2023	2024	Ukupno
Strateški cilj 1 - Razviti institucionalne i normativne kapacitete						
Mjera 1 - Vertikalna koordinacija	0	0	0	0	0	0
Mjera 2 - Horizontalna koordinacija	0	0	0	0	0	0
Mjera 3 - Edukacija, obuka i trening	15000	15000	15000	15000	15000	75000
Mjera 4 - Uspostavljanje i ažuriranje registra iseljeničtva						0
Mjera 5 - Dani Brčanske dijaspore	30000	30000	30000	30000	30000	150000
Mjera 6 - Organizovanje studijskih posjeta	20000	20000	20000	20000	20000	100000
UKUPNO	65000	65000	65000	65000	65000	325000
Strateški cilj 2 - Iseljentištvo i društveni razvoj						
Mjera 1 - Razvijanje kanala za transfer znanja i vještina	0	0	0	0	0	0
Mjera 2 - Razvijanje mehanizma za transfer znanja	15000	15000	15000	15000	15000	75000
Mjera 3 - Fundus književnog i publicističkog rada	6000	5000	5000	5000	5000	26000
Mjera 4 - Predstavljanje likovnog i multimedijalnog stvaralaštva	20000	20000	20000	20000	20000	100000
UKUPNO	41000	40000	40000	40000	40000	201000
Strateški cilj 3 - Iseljentištvo i ekonomski razvoj						
Mjera 1 - Uključivanje iseljeničtva u Privredno vijeće	0	0	0	0	0	0
Mjera 2 - Mreža za poslovno uvezivanje	0	0	0	0	0	0
Mjera 3 - Poslovni susreti sa iseljenicima	0	0	0	0	0	0
Mjera 4 - Preferencijalno finansiranje	0	0	0	0	0	0
Mjera 5 - Izdavanje obveznica za iseljentištvo	0	0		20000	0	20000

UKUPNO		0	0	0	20000	0	20000
Strateški cilj 4 - Mladi i iseljeništvo							
Mjera 1 - Organizacija susreta mladih iz iseljeništva		8000	8000	8000	8000	8000	40000
Mjera 2 - Ljetni kamp za mlade iz iseljeništva		25000	25000	25000	25000	25000	125000
Mjera 3 - Omladinski projekti za bolje Brčko		20000	20000	20000	20000	20000	100000
UKUPNO		53000	53000	53000	53000	53000	265000
SVEGA PO GODINAMA		159000	158000	158000	178000	158000	811000

ANEKS 4 – Prijedlog okvira za praćenje i vrednovanje realizacije Strategije razvitka suradnje s iseljeništvo

Red br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Rezultat	Indikator	Početno stanje	Cilj 2022.	Cilj 2024.	Izvor verifikacije rezultata
	Vizija: Izgrađen učinkovit i djelotvoran sustav međusobnih veza i odnosa koji omogućava stalnu potporu i jačanje uspješne suradnje BDBiH s iseljeništvo i uključivanje iseljenika u razvitak na svim poljima od zajedničkog i općeg interesa.		<p>Vlasti BDBiH angažiraju iseljeništvo kao ravnopravni partner (SDG17)</p> <p>Iseljeništvo doprinosi humanim (ljudskim) kapitalom u obrazovnom, znanstvenom i kulturnom razvitku (SDG 4)</p> <p>Iseljeništvo se bavi transnacionalnim poduzetništvom stvarajući nove i primamljive prilike za zapošljavanje u BDBiH (SDG 8)</p> <p>Mladi iz iseljenika angažiraju se u aktivnostima usmjerenima prije svega na održavanje mira, ostvarivanje pravde, promocije inkluzivnog sudjelovanja u politici i povećanju odgovornosti (SDG 16)</p>	<p>*Stupanj zadovoljstva iseljenika suradnjom s BDBiH i tretmanom iseljenika</p> <p>**Godišnja stopa rasta GDP-a BDBiH</p> <p>***Godišnji iznos investicija realiziranih u BDBiH</p> <p>****Pokrivenost uvoza izvozom</p> <p>*****Postotak mladih iseljenika koji vjeruju da je donošenje odluka u BDBiH inkluzivno i odgovorno</p>	<p>Nedovoljno sustavno uključivanje koncepta migracija i razvitka u javne politike u BDBiH; Nedovoljno iskorišten potencijal za uključivanje iseljenika u društvene i ekonomske razvojne procese, a posebice neiskorišten potencijal mladih</p>	<p>70 %*</p> <p>> 5 %**</p> <p>90 mil. KM***</p> <p>60 %****</p> <p>40*****</p>	<p>90 %*</p> <p>> 6 %**</p> <p>120 mil. KM***</p> <p>75 %****</p> <p>80*****</p>	<p>*Godišnja <i>online</i> anketa iseljenika</p> <p>** i *** Izvješća Agencije za statistiku BiH</p> <p>**** Statistika vanjske trgovine za BDBiH.</p> <p>***** Godišnja <i>online</i> anketa mladih iseljenika</p>

	CILJ 1:		Razvijeni institucionalni i normativni kapaciteti BDBiH za uspješnu suradnju s iseljeništvom	*Postotak broja javnih dokumenta BDBiH u koje je uključen koncept migracija i razvitka **Postotak ispitanika iz iseljništva koji su zadovoljni razinom usluga i aktivnosti tijela BDBiH ***Postotak državnih službenika koji su obučeni za koncept razvitka i migracija		80 %* 60 %** 40 %***	100 %* 80 %** 60 %***	*na temelju pregleda dokumenata **na temelju redovite godišnje online ankete ***na temelju izvješća o obuci
	Prioritet 1 – <u>Uspostava koordinacijskog mehanizma za potporu uključivanja koncepta migracija u razvojne politike na svim razinama vlasti</u>							

1.	Uspostava vertikalne koordinacije s nadležnim tijelima, tijelima i organizacijama na razini BiH koristeći postojeći mehanizam koordinacije	Vlada BDBiH, Ured koordinatora BDBiH u Vijeću ministara BiH	Uspostavljen učinkovit institucionalizirani mehanizam vertikalne koordinacije i unaprijeđena suradnja, kroz koju BDBiH aktivno sudjeluje u svim zajedničkim aktivnostima i projektima u vezi s iseljeništvom	*Broj realiziranih zajedničkih projekata, zajedničkih inicijativa i aktivnosti u kojima je sudjelovao Distrikt **Broj realiziranih ideja, inicijativa i preporuka koje su dali predstavnici Distrikta	5* 0**	10* 3**	15* 5**	Izvješća o radu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i drugih ministarstava na razini BiH, izvješće o radu Ureda koordinatora BDBiH u Vijeću ministara BiH, izvješće o radu Vlade BDBiH
2.	Uspostava horizontalne koordinacije svih odjela u sastavu Vlade BDBiH u vezi s pitanjima i aktivnostima u vezi s iseljeništvom koristeći postojeći mehanizam koordinacije	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	*Koncept migracija i suradnje s iseljeništvom sastavni je dio svih razvojnih politika i dokumenata Distrikta i svi odjeli djelotvorno i učinkovito surađuju s iseljeništvom na svim pitanjima	*Broj službenih dokumenata Distrikta koji prepoznaju značaj iseljeništva u razvojnim procesima **Broj realiziranih projekata, zajedničkih inicijativa i aktivnosti u kojima je sudjelovalo više odjela Vlade BDBiH ***Postotak iseljenika koji su se u anketi izjasnili da je suradnja s odjelima vrlo dobra ili odlična				
	Prioritet 2 – <u>Razvitak kapaciteta javne uprave za uspješnu suradnju s iseljeništvom</u>							

1.	Osposobljavanje za uspješnu realizaciju Strategije kroz povećanje razumijevanja koncepta migracija, značaja uključivanja iseljeničtva u razvitak i stjecanje znanja i vještina neophodnih za uspješnu realizaciju suradnje s iseljeničtvom	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Osposobljena javna uprava BDBiH za uspješnu suradnju s iseljeničtvom	*Broj održanih edukacija, obuka i treninga (godišnje) **Broj novoeduciranih državnih službenika/zaposlenika i obučeni za suradnju s iseljeničtvom	4* 4**	4* 15**	4* 30**	Izvješća Odjela za europske integracije i međunarodnu suradnju
	Prioritet 3 – Identifikacija iseljeničtva i uspostava kanala komunikacije							
1.	Kreiranje i ažuriranje <i>online</i> registra iseljenika iz BDBiH	Ured gradonačelnika BDBiH	Registar kreiran i ažurno se dopunjava i koristi	*Broj iseljenika i iseljeničkih organizacija i udruga registriranih u bazi podataka	?	3000*	5000*	*Izvješće nadležne službe za informacijski sustav

2.	Kreiranje i održavanje izravnog kanala komunikacije i informiranja iseljeničtva	Ured gradonačelnika BDBiH	Komuniciranje i informiranje iseljeničtva odvija se učinkovito i djelotvorno	*Broj poslanih informacija iseljeničtvu iz registra (godišnje) **Broj informacija, upita i inicijativa primljenih od iseljeničtva registriranog u bazi podataka ***Broj realiziranih ideja, inicijativa i preporuka koje je dalo registrirano iseljeničtvo	0* 0** 0***	> 150* > 200** 10***	> 300* > 400** 20***	Izvješće nadležne službe za informacijski sustav i izvješće Odjela za europske integracije i međunarodnu suradnju
3.	Organiziranje radne manifestacije „Dani brčanske dijaspe“	Ured gradonačelnika BDBiH	Izravna komunikacija s iseljeničtvom odvija se učinkovito i djelotvorno	*Broj iseljenika i iseljeničkih organizacija i udruge nazočnih na manifestaciji **Broj novoprijavljenih iseljenika u registar iseljeničtva ***Broj realiziranih ideja, inicijativa, projekata i aktivnosti iniciranih na manifestaciji	0* 0** 0***	150* 2000** 3***	250* 4000** 5***	* i ** Izvješće nadležne službe za informacijski sustav i ***Izvješće Odjela za europske integracije i međunarodnu suradnju

4.	Organiziranje studijskih posjeta brčanskom iseljeništvu	Ured gradonačelnika BDBiH i Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Izravna komunikacija i suradnja s iseljeništvom odvija se učinkovito i djelotvorno	*Broj studijskih posjeta (kumulativno) **Broj iseljenika i iseljeničkih organizacija i udruga nazočnih na događaju (pojedinačnom) ***Broj realiziranih ideja, inicijativa, projekata i aktivnosti iniciranih na događaju	0* 0** 0***	6* 80** 2***	10* 120** 3***	* i ** Izvješća o studijskim posjetima, ***Izvješće Odjela za europske integracije i međunarodnu suradnju
	CILJ 2:		Uključivanjem društvenog i ljudskih kapitala iseljništva ubrzan društveni razvitak Distrikta i ojačane međusobne veze	*Broj iseljenika koji aktivno participiraju u aktivnostima, procesima i inicijativama ** Postotak pozitivnih reakcija iseljništva na uspostavljenu komunikaciju i aktivnosti		50 % 50 %	70 % 90 %	Na temelju <i>online</i> redovite ankete iseljništva
	Prioritet 1 – <u>Korištenje društvenog i ljudskog kapitala iseljništva u ubrzavanju društvenog razvitka Distrikta kroz transfer znanja i vještina</u>							

1.	Razvijanje kanala razmjene informacija o potrebnim i raspoloživim resursima za transfer znanja i vještina	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Uspostavljena baza podataka znanstvenog i akademskog iseljništva i znanstvenih institucija u kojima rade kao integralni dio baze znanstvenih radnika i institucija BiH	Broj iseljenika sa statusom akademskog iseljništva podrijetlom iz Distrikta u BiH bazi podataka	0	20	40	Izvešće iz baze podataka
2.	Razvitak mehanizama potpore transferu znanja i vještina	Odjel za obrazovanje i Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Kreirano povoljno ozračje za veću uključenost stručnjaka, znanstvenog i akademskog iseljništva u razvojne i reformske procese obrazovnog i znanstvenoistraživačkog prostora u BDBiH	*Broj podržanih i realiziranih projekata (godišnje) **Broj projekata i programa europske i međunarodne razmjene znanja i ostvarenih partnerstava (godišnje) ***Broj ostvarenih dolazaka stručnjaka radi unaprjeđenja znanja i kompetencija	0* 0** 0***	3* 3** 5***	5* 5** 10***	* i *** Izvešće Odjela za obrazovanje, **Izvešće Odjela za europske integracije i međunarodnu suradnju
	Prioritet 2 – <u>Promidžba i produbljivanje suradnje BDBiH s iseljništvom u različitim domenama društvenog razvitka Distrikta</u>							

1.	Uspostava fundusa književnog i publicističkog stvaralaštva iseljeničtva – kulturni kutak dijaspora	Gradska knjižnica i Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu	Formiran fundus književnog i publicističkog stvaralaštva iseljenika i uspješno promovirano stvaralaštvo	*Broj književnih i publicističkih dijela prikupljenih u fundus **Broj održanih promocija	0* 0**	200* 4**	500* 8**	Izvješće o radu Gradske knjižnice
2.	Predstavljanja likovnog i višemedijalnog stvaralaštva iseljeničtva i domaćih umjetnika u državama iseljeničtva	Gradska galerija i Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu	Uspješno promovirano kulturno stvaralaštvo dijaspora i domaće likovno stvaralaštvo	*Broj organiziranih izložbi (kumulativno) **Broj posjetitelja (kumulativno)	0* 0**	6* 3000**	12* 5000**	Izvješće o radu Gradske galerije
	CILJ 3:		Iseljeničtvo aktivno sudjeluje u ekonomskom razvitku BDBiH	*Broj novih gospodarskih subjekata osnovanih od strane iseljenika na teritoriju Distrikta **Ukupna vrijednost investicija realiziranih od strane iseljeničtva u BDBiH (kumulativno) ***Broj novozaposlenih po osnovi investicija iseljenika u BDBiH		10* 10 mil. KM** 150***	20* 15 mil. KM** 300***	Javni registri, izvješća o realizaciji aktivnosti, izvješća o realizaciji javnih poziva, podatci Gospodarske komore i Udruge poslodavaca

	<u>Prioritet 1 – Uspostava mjera i mehanizama za povećanje nefinancijskih doprinosa iseljeništa ekonomskom razvitku BDBiH</u>							
1.	Uključivanje predstavnika iseljeništa iz poslovne zajednice u rad Gospodarskog vijeća BDBiH	Ured gradonačelnika Gospodarsko vijeće BDBiH	Uspostavljen kvalitetan mehanizam uključenja poslovnog iseljeništa u proces donošenja politika djelovanja relevantnih za razvitak ekonomije; Uspostavljena suradnja poslovnog iseljeništa s domaćim gospodarstvenicima; Bolje razumijevanje mogućnosti i interesa iseljeništa u vezi s investiranjem; Promovirani potencijali Distrikta	*Broj dostavljenih prijedloga predstavnika poslovne zajednice iseljenika **Broj realiziranih ideja, inicijativa, projekata i aktivnosti iniciranih od strane poslovne zajednice iseljenika *** Postotak fizičke nazočnosti predstavnika poslovne zajednice iseljenika na sjednicama Gospodarskog vijeća		10* 5** > 60 %	20* 10** 100 %	Zapisnici i izvješća Gospodarskog vijeća BDBiH

2.	Uključivanje BDBiH u osnutak i rad mreže za poslovno uvezivanje i transfer znanja / mentorstvo na razini BiH	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju Gospodarska komora BDBiH, Udruga poslodavaca BDBiH	Gospodarstvenici s područja Distrikta povezani s poslovnom zajednicom iseljenika; Gospodarstvenici Distrikta aktivno koriste usluge mreže	*Broj gospodarstvenika iz BDBiH uključenih u rad mreže **Broj gospodarstvenika iz BDBiH koji su primili pomoć iz mreže ***Vrijednost sklopljenih poslova kompanija/poduzetnika iz Distrikta kroz kontakte/suradnju ostvarenu putem mreže	0* 0** 0***	100* 10** > 1.000.000 KM***	200* 20** 4.000.000 KM***	*Na temelju izvješća mreže ** i *** Na temelju godišnje <i>online</i> ankete koju bi Gospodarska komora i Udruga poslodavaca BDBiH trebale provesti među svojim članovima
3.	Organizacija poslovnih susreta iseljenika i susreta s domaćim gospodarstvenicima s učestalom redovitošću	Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju, Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu, organizatori Sajma	Gospodarstvenici s područja Distrikta povezani s poslovnom zajednicom iseljenika; Poslovna zajednica iseljenika povezana međusobno	*Broj sudionika iz poslovne zajednice iseljenika na Sajmu (kumulativno) **Broj sklopljenih poslova s poslovnom zajednicom iz iseljništva (kumulativno) ***Vrijednost sklopljenih poslova (kumulativno)	0* 0** 0***	10* 15** > 1.000.000 KM***	20* 40** > 4.000.000 KM***	Na temelju izvješća organizatora Sajma

4.	Uključivanje iseljništva u mehanizme preferencijalnog financiranja investicijskih projekata i novog zapošljavanja	Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu, Razvojno-garantni Fond Distrikta	Uspostavljen kvalitetan mehanizam za poticaj investicijskih projekata iz iseljništva / povezanih s iseljništvom	*Broj prijavljenih investitora iz iseljništva na javne pozive (kumulativno) **Broj realiziranih ugovora s iseljništvom (kumulativno)	0* 0**	15* 12**	30* 30**	Izvješća nositelja aktivnosti o realizaciji pojedinih javnih poziva
	Prioritet 2 – <u>Uspostava mjera i mehanizama za povećanje financijskih investicija iseljništva u BDBiH</u>							
1.	Emitiranje obveznica Distrikta za financiranje kapitalnih projekata	Vlada BDBiH, Direkcija za financije	Iseljništvo aktivno sudjeluje u ekonomskom razvitku BDBiH kupovinom obveznica	*Broj investitora iz iseljništva koji su kupili obveznice **Iznos uplaćenih obveznica od strane investitora iz iseljništva	0* 0**	0* 0**	> 50* > 500.000 KM**	*Izvješće o realiziranoj emisiji obveznica

	CILJ 4:		<p>Uključivanjem mladih iz iseljeništa stvoreni uvjeti za poboljšanje položaja mladih u Distriktu i razvitak cirkularnih migracija</p>	<p>*Broj mladih iz iseljeništa koji aktivno sudjeluju u programima i aktivnostima</p> <p>**Broj mladih iz Distrikta koji zajedno s mladima iz iseljeništa sudjeluju u programima i aktivnostima</p> <p>***Broj mladih iz iseljeništa koji redovito svake godine sudjeluju u zajedničkim aktivnostima</p> <p>****Broj poduzeća ili drugih organizacijskih oblika koje su mladi iz iseljeništa osnovali u BDBiH</p>		<p>> 100*</p> <p>> 300**</p> <p>> 50***</p> <p>> 5****</p>	<p>> 300*</p> <p>> 500**</p> <p>> 150***</p> <p>> 15****</p>	<p>Izvešća o realizaciji programa i aktivnosti, izvješća o realizaciji javnog poziva ****Javni registri</p>
	<p>Prioritet 1 – <u>Uspostava trajne komunikacije i participacije mladih iz iseljeništa u aktivnostima mladih BDBiH</u></p>							

1.	Organizacija foruma mladih iz iseljeništa	Odjel za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	Mladi iz iseljeništa povezani međusobno i s mladima iz Distrikta i rade zajednički, razmjenjuju iskustva i identificiraju i realiziraju zajednička područja suradnje	*Broj sudionika foruma (po forumu) **Broj mladih iz iseljeništa nazočan na forumu (kumulativno) ***Broj realiziranih inicijativa (kumulativno)	0* 0** 0***	40* 30** 5***	60* 60** 10***	Iz izvješća o realizaciji foruma
2.	Organizacija ljetnog kampa za mlade iz iseljeništa	Odjel za stručne i administrativne poslove i Vijeće mladih	Mladi iz iseljeništa upoznati s BDBiH i povezani međusobno i s mladima iz Distrikta i rade zajednički, razmjenjuju iskustva i identificiraju i realiziraju zajednička područja suradnje	*Broj mladih iz iseljeništa prijavljenih za ljetni kamp (prosječno po javnom pozivu) **Broj mladih iz iseljeništa koji su sudjelovali u radu kampa (kumulativno)	0* 0**	15* 30**	20* 60**	Iz izvješća o realizaciji kampa
	Prioritet 2 – Uključivanje mladih iz iseljeništa u razvitak Distrikta							

1.	Realizacija projekata mladih za bolje Brčko	Odjel za stručne i administrativne poslove, Odjel za europske integracije i međunarodnu suradnju	Uspješno se realiziraju zajednički projekti mladih iz Distrikta i iseljeničtva koji doprinose općem razvitku Distrikta	*Broj prijavljenih projekata (po pozivu) **Broj realiziranih projekata (kumulativno) ***Broj mladih iz iseljeničtva koji je sudjelovao u realiziranim projektima (kumulativno)	0* 0** 0***	6* 9** 16***	9* 16** 25***	Izvješće nositelja realizacije projekata
----	---	--	--	--	-------------------	--------------------	---------------------	--